

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Э Т А ISSN 1819-1614

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Фонд выдання газеты «Наша Ніва». Выходзіць штотыднёва, у пятніцы

У НУМАРЫ

Справа Моніча

Упершыню за мяжою затрыманы беларускі агент. Старонка 7.

Памежнікі далі Мілінкевічу 32 гады

Лідэра Дэмакратычных сілаў абвінавацілі ў «перасячэньні мяжы па несапраўдных дакумэнтах». Старонка 6.

«Галадоўка як прыкмета часу»

Што думаюць пра галадоўку сьвятара Аляксандра Шэмета і ягоных парафіянаў каталіцкія, пратэстанцкія, уніяцкія сьвятары і каталіцкія інтэлектуалы? Старонка 8.

Гонка з выбываньнем

Ці нясуць спартоўцы адказнасьць за сыстэму? Нясуць, — піша Віталь Тарас з нагоды нявыдачы візаў беларускім футбалістам. Старонка 10.

Страшная сьмерць Аляксандра Літвіненкі

Сьляды радыяактыўнага палёня знайшлі ў пяці месцах, куды завітваў Літвіненка да шпіталізацыі. Старонка 21.

Рэкорды лістапада

27 лістапада ў Менску абсалютны тэмпературны максымум быў перавышаны на 1 градус. Старонка 23.

Пуцін ставіць перад фактам

Насуперак мінулатыднёвым дэкларацыям Аляксандра Лукашэнка пра неабходнасьць перамоўнае ацэнкі кошту «Белтрансгазу», Пуцін перад адлётам зь Менску заявіў пра стварэньне СП на парытэтных умовах на базе ацэначнага кошту як справу вырашаную. Ці значыць гэта, што беларускае кіраўніцтва капітулявала? Старонка 3.

Самы правальны з самітаў СНД

Палітычная пустка, дэмарш расейскіх журналістаў. Старонка 3.

Кіраўнік Беларусі гатовы стварыць саюзную дзяржаву з Украінай

«Такая дзяржава магла б многа вытаргаваць для сваіх народаў». Рэпартаж у цытатах з прэс-канфэрэнцыі Аляксандра Лукашэнка для ўкраінскіх журналістаў. Старонка 4.

Як нам захаваць СНД?

Фэльетон Лёліка Ушкіна. Старонка 16.

Паважаны спадар Андрэй Дынько і калектыў Рэдакцыі «Наша Ніва»!

Шчыра віншую вас са святкаваньнем сьнежня 100-гадовага юбілею са дня публікацыі першага нумару газэты «Наша Ніва».

Дзякуем вам за глыбокія артыкулы, далёкія ад палітычнага радыкалізму і фанатызму. Такая асымэтрычная пазыцыя, якая не ўмяшчаецца ў рамкі прынятай палітычнай дактрыны на пэўны гістарычны пэрыяд, на канавала газэце адпаведны лёс. Да 1917 году «Наша Ніва» ставілася крытычна да царскай, а пасля 1917 — да савецкай улады, за што цягнула ад абедзьвюх. Шкадуем, што ў апошні час у вашай газэце зьявіліся праблемы з распаўсюджваньнем і юрыдычнай рэгістрацыяй, уключаючы нядаўняе папярэджаньне Міністэрства інфармацыі.

Мы спадзяемся, аднак, што ўнікальная гістарычная роля «Нашай Нівы» ў культурным і палітычным жыцьці Беларусі будзе заўсёды годна ацэнена грамадствам, а газэта будзе і наступныя 100 гадоў цэшыць чытачоў сваімі артыкуламі.

Асобна віншую спадара Андрэя Дыньку за атрыманьне прэміі «Свабода выказваньня»!

З павагай,

**Амбасадар Оке Пэтэрсан,
ад імя Афісу АБЭС у Менску**

Шаноўная Рэдакцыя газэты «Наша Ніва»!

Віншую шаноўных калектыў з 100-гадовым юбілеем. Ганарымся, што амаль усе тэмаўцы супрацоўнічалі, а іншыя працягваюць супрацоўнічаць зь легендарным беларускім пэрыядыкам. Зычым вам трываласьці, веры і дзейснай падтрымкі папярэдняга, айцоў «Нашай Нівы».

Які 100 гадоў таму, на вас, нашаніўцаў, ляжыць вялікая адказнасьць. Памятайце пра гэта.

Будзем разам. Мусім годна прайсьці найноўшы беларускі шлях.

**Ад сяброў Таварыства
Вольных Літаратараў: Алякс
Аркуш, Вінцэсь Мудроў,
Юры Гумянюк, Юрась Па-
цюпа**

Віншую нашаніўцаў са слаўным юбілеем!

Зычу таленавітых аўтараў, удзячных чытачоў-падпісчыкаў, росту накладу й папулярнасьці

выданьня!

Уладзімер Сіўчыкаў

Паважаныя Рэдакцыя

Плёну, імплэту, спагады, сілаў і аднадумцаў вам! За 100емся!

Аляксей Баццокоў, Магілёў

Паважаныя Рэдакцыя!

**Віншую вас і «НАШУ
НІВУ» з такім цудоўным юбі-
леем – 100 год!**

Жадаю захаваць старыя, добрыя традыцыі! І — новых здзяйсньняў ды адкрыцьцяў!

З павагай,

Дар'я Ліс, Смаргонь

Віншую зь юбілеем!

Зычу росквіту й плёну ў працы!

Аляксей Колчын, Магілёў

100 год «Нашай Ніве»

Стагодзьдзе таму нашыя папярэднікі заснавалі тое, што сталася апірышчам усёй беларушчыны, зрабілася яе падмуркам. Падмуркам дому, на дзялянцы Багушэвіча.

Як бы там ні было, але за тых першыя гады існаваньня «НН» была абуджана вялікая хваля беларушчыны, што адраділася амаль зь ніадкуль. Тая хваля пасля здолела за наступнае дзясяцігодзьдзе выставіць сьцены тае беларускай хаткі, якая пасля пратрывала болей паўвеку. Стаіць дасюль.

Сто год гэты будынак спрабавалі зачыніць, зьнішчыць, выпаліць і спляжыць. Колькі разоў падавалася, што ён лясьне. Што зарасьце пустазельлем нават падмурак і нічога ўжо не нагадае пра наш дом. Пра нашу Беларусь. Але добра, відаць, быў заліты падмурак, моцная была цэгла ў сьцепахах...

Нам наканавана (а мо і пашчасьціла) толькі ўладкоўваць, аздабляць той дамок у сярэдзіне. У марах — зрабіць з'ўрамоньт.

Але сьнежня нашаму падмурку, нашай «НАШАЙ НІВЕ» 100 год.

Усіх супрацоўнікаў «НН» і ўсіх чытачоў віншую з гэтай гадавінай. Мы разам ператрымаем усё наступствы і віхуры часу і злых людзей.

Руслан Равяка, Баранавічы

Шчыра віншуюем

аўтараў і чытачоў «Нашае Нівы» зь юбілеем. Зычым плёну ў працы, натхненьня і мужнасьці.

Сайт «Нашыя дзеткі»

Віншую са стогадовым юбілеем Рэдакцыю ўзноўленай

«Нашай Нівы». Творчага плёну. Жыве Беларусь!

**Ала (Альбіна) Сямёнава,
Менск**

Шчыра віншую

вас з гэтым сьвяткам! Хочацца пажадаць толькі аднаго — не спыняцца і далей рабіць сваю працу. Вялікі дзякуй Вам за тое, што змагаецца за «Нашу Ніву».

Чытач

Дарагія сябры!

У мяне 23 лістапада дваіное сьвята, бо менавіта ў гэты дзень нарадзіліся мае дзеці, як я жартую, «блізняткі з розніцай у шэсьць гадоў». А сёлета сьвята трайнае, таму што юбілей «Нашай Нівы» — гэта таксама дарагая і блізкая майму сэрцу дата. Шчыра віншую калектыў Рэдакцыі са 100-годзьдзем першай беларускай газэты. Дзякуй вам за тое, што насуперак усім цяжкасьцям высока трымаеце сьцяг беларускасьці, за надзею і радасьць, якую прыносіць кожны новы нумар. Посьпехаў вам і нашай супольнай справе. Трымайцеся! Жыве Беларусь!

Валянціна Гракун, Бешанковічы

Шаноўнае спадарства!

Віншую ўсіх нашаніўцаў і чытачоў са стагодзьдзем газэты нашае душы! Зычу, каб беларускі Мінатаўр, імя якому самота, быў урэшце пераможаны! Вытрымкі і плёну! Радасьцяў вялікіх і яшчэ большых!

Сяргей Балахонаў, Гомель

Мілая «Наша Ніва»!

Дзякуй Табе, што Ты ёсьць... і будзь неўміручай! А нашаніўцам зычу трываньня, натхненьня і апантанасьці. Творчы — зруйнаем (...спагадай Божа!). Усіх цёпла-цёпла абдымаю і віншую.

**Наталька Харытанюк,
Менск**

Шаноўны рэдактар газэты «Наша Ніва» сп.Андрэй Дынько!

Паважаны калектыў Рэдакцыі і ўсе прыхільнікі беларускага Слова!

Віншую Вас усіх з стагодзьдзем выхаду першага нумару газэты «Наша Ніва». Прайшло сто год, але нічога ў сьвеце і ў Беларусі не зьмянілася. І гэта сымбалічна: гэту забаранялі чытаць у 1906 годзе, тое ж робяць беларускія ўлады і цяпер. Але калектыў га-

зэты «Наша Ніва», нягледзячы на вялікія цяжкасьці і перашкоды на сваім шляху, усё роўна працягвае працаваць на карысьць Адраджэньня Беларусі, бо «Наша Ніва» — гэта газэта, якая абуджае нацыянальную самасьведомасьць кожнага, хто чытае яе, і нагадвае празь зьмястоўныя нататкі нам пра тое, што мы — старажытны народ. Непрыяцелі хацелі занявольіць Беларусь, хацелі зьнішчыць усё беларускае. Але народ ня змог забыць свае нацыянальныя сымбалі: герб Пагоню і бел-чырвона-белы сьцяг. І ў гэтым ёсьць немалая заслуга газэты «Наша Ніва», дзе працуюць сапраўдныя патрыёты, якія штодня і штохвіліна жывуць дзеля Маці-Радзімы, дзеля роднага крывіцкага Слова.

Я веру ў тое (і чакаю той час!), калі «Нашу Ніву» будуць чытаць у кожнай беларускай хатцы, у кожнай беларускамоўнай сям'і.

Зычу ўсяму калектыву Рэдакцыі газэты «Наша Ніва» добра, шчасьця, здароўя, трываласьці і творчага натхненьня на карысьць Бацькаўшчыны, на карысьць беларускага Адраджэньня. Жыве вольнае і незалежнае беларускае Слова! Жыве Беларусь!

Заўсёды Ваш,

**Юры Мянькоў, настаўнік
барабудзкай школы Кар-
мянскага р-ну Гомельскай
вобласьці**

Паважанае Спадарства!

Далучаюся да ўсіх віншаваньняў з нагоды стогадовага юбілею «Нашай Нівы», і маёй улюбёнай газэты!

Са шчырай павагай,
Вадзім Болбас, Сьветлагорск

«НН» з радасьцю друкуе ў газэце і на сайце www.nn.by чытацкія лісты, водгукі і меркаваньні. З прычыны вялікага аб'ёму пошты мы ня можам пацьвярджаць атрыманьне Вашых лістоў, ня можам і вяртаць неапублікаваныя матэрыялы. Рэдакцыя пакідае за сабой права рэдагаваць допісы. Лісты мусяць быць падпісаныя, з пазнакай адрасу. Вы можаце дасылаць іх поштай, электроннай поштай ці факсам.

**Наш адрас:
а/с 537, 220050 Менск.
e-mail: nn@nn.by.
Факс: (017) 284-73-29.**

Самы правальны з самітаў СНД

Мэмарандум пра ўзаемаразуменьне адклалі на пасья — пакуль ня вырашаць, як рэфармаваць СНД. Крамлёўскі пул журналістаў адмовіўся асьвятляць падзеі саміту ў знак пратэсту супраць нядопуску шэрагу карэспандэнтаў беларускім бокам. У якасьці іншага захаду ў адказ беларускіх журналістаў не пусьцілі на прэс-канфэрэнцыю Пуціна. Тым часам беларуская сталіца задыхалася ў заторах — цэнтар гораду быў перагароджаны.

Аляксандар Лукашэнка на адкрыцьці саміту заявіў пра неабходнасьць распрацоўкі прадуктыўнай мадэлі садружнасьці. Аднак ягоныя словы не былі пачутыя.

Расейскі бок прапанаваў выключыць з парадку дня паседжаньня прапанаваны Ўкраінай мэмарандум пра ўзаемаразуменьне. На думку расейскага боку, дадзены дакумэнт можна разглядаць толькі пасья прыняцьця рашэньня пра рэфармаваньне СНД. Астатнія дэлегацы пагадзіліся з думкай Расеі. Расея таксама заблякавала прыняцьце ўсіх эканамічных дакумэнтаў.

Спадываная сустрэча Пуціна з Саакашвілі так і не адбылася.

Адзіным плёнам ад саміту стала рашэньне Расеі спыніць эмбарга на магдаўскія віны. А таксама трохбаковая сустрэча кіраўнікоў Беларусі, Украіны і Азэрбайджану — першая ў такім фармаце.

Галоўную ж навіну дня зрабілі не постсавецкія аўтарытэты, а журналісты.

Расейскія журналісты, акрэдытаваныя на сустрэчы прэзыдэнтаў СНД, пакінулі саміт і адмовіліся асьвятляць яго. Гэты дэмарш «крамлёўскага пулу» — гэта значыць, журналістаў, якіх дапускаюць на мерапрыемствы з удзелам прэзыдэнта Расеі — быў акцыяй салідарнасьці з карэспандэнтамі «Московского комсомольца» і «Коммерсанта», выданьняў, крытычных да беларускай адміністрацыі, якіх не дапусьцілі на сустрэчу.

Прадстаўнік прэс-службы прэзыдэнта Расеі паведаміў, што на саміце заста-

PHOTOBYMEDIA.NET

Пуцін ставіць беларусаў перад фактам

28 лістапада пасья сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнкам Уладзімер Пуцін заявіў пра стварэньне СП на парытэтных умовах як вырашаную справу. Незалежная ацэнка «Белтрансгазу» завершаная, сказаў ён, і «мы загадзя дамовіліся зь Беларуссю, што якой бы гэтая ацэнка ні была, мы будзем абодва [мэнавіта абодва — не абедзьве краіны, а абодва прэзыдэнты] з ёю згодны». Паводле Пуціна, частка цаны за газ для Беларусі ды іншых замежных партнёраў Расеі будзе капіталізаваная ў кошт «Белтрансгазу». Канкрэтныя парамэтры будуць узгодненыя на карпаратыўным узроўні.

Гэтыя безапэляцыйныя заявы супярэчаць нядаўнім словам А. Лукашэнка пра перадачы вырашанасьць справы і неабходнасьць вызначэньня кошту шляхам перамоваў.

Паводле інфармацыі эканаміста Яраслава Раманчука, галандзкі банк ABN Amro ацаніў «Белтрансгаз» на \$4 млрд. Колькі год таму беларускі бок у перамовах з Расеяй называў лічбу 5 млрд, а 13 лістапада Лукашэнка ацаніў газатранспартную сыстэму ўтрая даражэй.

Ацэньні галандзкім банкам актываў «Белтрансгазу» папярэднічала заява беларускага прэм'ера пра стварэньне СП на базе беларускага і расейскага газавых манапалістаў.

Эканаміст Уладзімер Калупаеў ня раіць

ліся толькі два прадстаўнікі мэдыяў, «каб грамадзкасьць ведала, што адбываецца на саміце».

Кіраўнік расейскага саюзу журналістаў Ігар Якавенка патлумачыў у інтэрвію радыё «Свабода», што «ўсе журналісты прэзыдэнтскага пулу падтрымалі сваіх калегаў» і што «расейскія ўлады не дазваляюць сабе такога хамства адносна журналістаў».

Увечары скандал разросся. Прэзыдэнт Расеі не зьявіўся на выніковай прэс-канфэрэнцыі саміту. Ён абмежаваўся кароткай сустрэчай з журналістамі ў аэрапорце «Менск-2». Пры гэтым прэс-служба прэзыдэнта Расеі забараніла беларускім журналістам прысутнічаць на ёй. Беларускія і расейскія журналісты

Працяг на старонцы 4.

ставіцца да словаў расейскага лідэра як апошняй інстанцыі. На яго думку, бакі ўцягнуліся ў інфармацыйную вайну. Аднак перавага цалкам на баку Масквы. Яна дазваляе сабе размаўляць зь Беларуссю як з васалам. Можна заўважыць, што аўторкавы дэмарш журналістаў каардынаваўся прэс-службай Пуціна. У сярэдзі Беларусь чакала яшчэ аплявуха: расейскі прэм'ер Фрадкоў адмовіўся прыняць Сяргея Сідорскага.

Жорсткаму патрабаваньню Ўладзімера Пуціна беларускім уладам няма чаго праціставіць. Шляхі паставак энэрганосьбітаў з Цэнтральнай Азіі ці Эўропы не наладжаныя, краіна застаецца ў міжнароднай ізаляцыі. 29 лістапада міністар замежных справаў Беларусі Сяргей Мартынаў пасьпяшаўся пацьвердзіць гатоўнасьць Беларусі стварыць СП цягам месяца і заверыў, што Беларусь не шукае альтэрнатывы расейскім энэрганосьбітам.

Пуцін сваёй заявай папросту жорстка паставіў беларусаў перад інфармацыйным фактам. Калі беларускі ўрад заўпарціцца, расейская грамадзкасьць будзе лічыць, што парушаюцца ранейшыя дамоўленасьці. Беларускае кіраўніцтва заганяюць у кут.

Сямён Печанко, Мікола Бугай

Працяг са старонкі 3.

падшылі да VIP-залі, аднак беларускім забаранілі ўваходзіць у яе. Гаворка ідзе пераважна пра супрацоўнікаў беларускіх дзяржаўных СМІ.

Іншае значнае пасланьне саміту СНД прыйшло з Кіева. Вярхоўная Рада Ўкраіны прыняла рашэньне прызначыць

Галадамор 1932-33 гадоў генацыдам украінскага народу. Тады ў выніку сталінскае палітыкі загінула ад голаду некалькі мільёнаў чалавек. Нягледзячы на супраціў камуністаў і Партыі Рэгіёнаў, паста нова прайшла 233 галасамі «за» ў варыянце, прапанаваным прэзыдэнтам Украіны Віктарам Юшчанкам з папраўкамі лідэра сацыялістаў,

сьпікера парлямэнту Аляксандар Мароза. Расея, што ганарыцца пераемнасьцю з савецкай спадчынай, засьцерагала Ўкраіну ад прыняцьця такога рашэньня.

Увесь час саміту беларуская сталіца задыхалася ў заторах. Цэнтар Менску ператварыўся ў сучэльны корак. Аўтамабілісты пераставалі зважаць на правілы, перакрывалі

скрыжаваньні, ехалі на чырвонае. Рэгуліроўшчыкаў амаль нідзе не было.

Акрамя таго, каля 17-й перакрылі станцыі «Кастрычніцкая – Купалаўская» і Кастрычніцкую плошчу ад вуліцы Янкі Купалы, і ўвесь народ рынуў на суседнія станцыі. Рэч у тым, што на Плошчы а 19-й мела адбыцца акцыя салідарнасьці з палітвязьнямі.

Лукашэнка гатовы стварыць

«Такая дзяржава магла б многа вытаргаваць для сваіх народаў», – сказаў ён. Рэпартаж у цытатах з прэс-канфэрэнцыі Аляксандра Лукашэнка для ўкраінскіх журналістаў.

Напачатку кіраўнік Беларусі зрабіў невялічкую гістарычную рэмінісцэнцыю, згадаўшы, што беларусы разам з украінцамі перамагалі ў Кулікоўскай бітве, бітве пад Палтавай, Другой сусьветнай вайне. Паміж Беларусью і Ўкраінай не існуе значных супярэчнасьцяў і рознагалосьцяў, а нашыя краіны цяпер не жывуць разам праз амбіцыі кучкі палітыкаў, якія развалілі Савецкі Саюз.

Лукашэнка зрабіў камплімэнт беларускай мэдыцыне, сказаў, што ў Беларусі спрабуюць захаваць і не разбураюць гістарычныя помнікі, а ўзводзяць новыя, такія як Лінія Сталіна ці Нацыянальная бібліятэка.

«Апошнія выбары мы фальсыфікавалі, — прызнаўся ён. — За Лукашэнку прагаласавала 93 з паловай працэнта. Але, кажучы, гэта не эўрапейскі паказчык. Мы зрабілі 86%».

Увогуле ён вёў гутарку ва ўласьцівай яму манеры. Стваралася ўражаньне, што ён зараз хоча выйсці на ўкраінскую палітычную сцэну.

У Заходняй Украіне таксама жывуць нашы людзі

«Як бы яна [Украіна] ні супраціўлялася, але давяд-

зецца актыўна супрацоўнічаць зь Беларуссю і Расеяй. Нават калі яна імкнецца ў ЭЗ і НАТО». «Але калі ў НАТО Ўкраіне будзе цяплей, то мы ня супраць».

Мы стваралі ў Сібіры газавыя радовішчы

«Ня важна, колькі будзе каштаваць газ у Беларусі, 50 ці 120 далараў, галоўнае – каб цэны ў Беларусі і Расеі былі аднолькавымі. Калі ня будзе раўнапраўя, то саюз разваліцца празь некалькі гадоў... Мы, беларусы і ўкраінцы, стваралі ў Сібіры газавыя і нафтавыя радовішчы, але пасля развалу СССР нічога не атрымалі. Таму дайце нам магчымасьць здабываць той газ і нафту ў Расеі. Справа ня ў цэнах, справа ў адносінах».

Беларусь ня рвецца ў Сусьветную гандлёвую арганізацыю

«Уступім мы туды ці ня ўступім — мы ўсё адно акажамся там».

Вы — маленькія, мы — вялікія

На пытаньне карэспандэнта «Дня» пра магчымасьць будаўніцтва саюзнай дзяржавы з Украінай, Лукашэнка адзначыў, што «гэта будзе ня горшы з варыянтаў, бо ня будзе прэтэнзій: вы маленькія, мы вялікія».

Пра мадэль разьвіцьця

«Я далёкі ад ілюзіяў, што ў нас усё добра».

Я прыйшоў да ўлады і пачаў кіраваць, ... як сапраўдны бацька сям'і

«Мая палітыка гэта не палітыка інтэлігенцыя, які выйшаў з інтэлегэнтнай сям'і, дзе за сталом сэрвіруюць лыжкі сюды, відэльцы сюды. Я прыйшоў да ўлады і пачаў кіраваць, як умею. Часам бізуном, часам пернікам, які сапраўдны бацька сям'і».

У дыктатуры ёсьць нешта добрае

«Я не падабаюся шмат каму на Захадзе, таму яны на мяне і абзываюцца. У дыктатуры ёсьць нешта добрае, таму мы не камплексуем праз гэта».

Янка Брыль бачыў жыцьцё праз мову, а я не зацыкліваюся

«Янка Брыль і іншыя пісьменьнікі бачылі жыцьцё толькі праз мову, мову, мову, а я не зацыкліваюся на гэтым пытаньні. Для мяне гэта не галоўнае пытаньне. Мы адраділі сваю родную мову. Пры нацыяналістах у ВНУ сачыньні пісалі толькі 15% студэнтаў, пры Лукашэнку цяпер такіх большасьць. Апроч мовы ёсьць яшчэ багата праблемаў. Украінская ж мова адна з маіх любімых,

яна вельмі прыгожая».

Ля «Макдональдзу» раней часта сядзела бабка. Мая служба аховы сустрэлася з ёй...

«Крутыя іншамаркі ў нас бываюць, толькі калі да нас прыязджаюць з Расеі ці Украіны, але і ў нас зьяўляюцца «Хамэры» і «Бэнтлі». Калі ты хочаш зарабіць нармальныя грошы, то ў Беларусі гэта магчыма. Што датычыць бедных, то трэба паглядзець, што гэта за бедныя, часам гэта звычайныя злачынцы. Ля «Макдональдзу» раней часта сядзела бабка, якую я ня раз бачыў. Мая служба аховы сустрэлася з ёй і пераканалася, што яна зусім ня бедны чалавек. У Менску ўжо не засталося бамжоў, гадоў шэсьць таму яшчэ былі, цяпер няма. У нас няма недагледжаных дзяцей».

Таварызарот падскочыў

Са Злучанымі Штатамі таварызарот падскочыў амаль у два разы, а з Эўразьвязам у 3 разы за апошнія тры гады.

У нас свой «МАЗ»

Нашто нам адкрываць вытворчасць «Мэрсэдэсаў»? У нас свой «МАЗ». Нашто нам вытворчасць «Катэрылераў», у нас свой «Бе-

Акцыю разагналі міліцыя ад самага яе пачатку.

Са словаў Насты Палажанкі, байцы АМОНу вырывалі юнакоў з ланцугу і кідаць на прыступкі падземнага пераходу.

Расейская gazeta.ru назвала аўторкавы саміт СНДу Менску самым правальным за гісторыю Садружнасці.

Мікола Бугай

Лукашэнка: 2007 год будзе катастрафічна цяжкім

Кіраўнік краіны згадвае Ломаця, гаворачы пра ўратаваньне эканомікі ад энэргетычнага крызісу.

Аляксандар Лукашэнка заявіў на нарадзе з урадам, што наступны год будзе

вельмі цяжкім для краіны. На думку прэзыдэнта, выйсьцем зь цяжкага стану ў сувязі з павышэньнем цэнаў на расейскія энэрганосьбіты можа быць павелічэньне вытворчасці і продаж тавараў за мяжой.

«Гэта будзе вельмі цяжкі

год, будзе катастрафічна цяжка». «Я заклікаю ўсіх – і Шэймана, і Сідорскага, і Пракаповіча, і Ломаця працаваць у кірунку Вэнэсуэлы, Ірану, Азэрбайджану», – заклікаў Лукашэнка ўсіх найвышэйшых чыноўнікаў.

МБ; telegraf.by

саюзную дзяржаву з Украінай

лаЗ».

Беларусь па карупцыі займае ня першае месца

«Па карупцыі ў сьвеце прызнаюць, што Беларусь займае ня першае месца. Беларусь — гэта не карумпаваная дзяржава».

Некалі расстрэльвалі проста на месцы

«Некалі ў нас была сапраўдная схватка. Некаторых [крымінальных аўтарытэтаў] расстрэльвалі проста на месцы, цяпер тут цішыня і спакой».

Тры кіты дзяржаўнай ідэалёгіі

«Грошы, улада, уласнасьць».

Я пайменна ведаю ўсіх таленавітых журналістаў

«У нас краіне большасьць СМІ недзяржаўныя, але самыя магутныя, натуральна, дзяржаўныя, і мы ім дапамагам. Я пайменна ведаю ўсіх таленавітых беларускіх журналістаў. Я ім вельмі ўдзячны за падтрымку, якую мне аказваюць беларускія СМІ».

Каб не Гарбачоў, не было б і Лукашэнка

«Да гэтага чалавека можна ставіцца па рознаму, але, каб не Гарбачоў, не было б і Лукашэнка. Бо прэзыдэнт ведаў і чуў некалі маладога дэпутата».

Дай Бог кожнаму прэзыдэнту такую апазыцыю

«Дай Бог кожнаму прэзыдэнту такую апазыцыю, як у Беларусі. Самыя ўдалыя апазыцыянэры ў Беларусі – гэта тыя, хто ўцёк некалі ад Лукашэнка. Апазыцыя павінна быць у кожнай краіне».

Мы ўсе п'ём

Пра антыалькагольную кампанію: «У нас такой няма. Мы ўсе п'ём. Ня меней вашага. Лепш хай піва вып'е чалавек, чым нейкай бармаху».

Ніяк не магу звыкнуцца, што палітыка няшчырая

«Я ніколі ня думаю, што палітыка такая няшчырая. Я ніяк не магу да гэтага звыкнуцца».

Чавэс

«Гэта вельмі талковы і адукаваны чалавек, які імкнецца стаць лідэрам усёй Лацінскай Амэрыкі».

Пераемнік

«Я катэгарычна супраць такіх рэчаў, калі вы намякаеце на маіх сыноў, то гэта абсурд і глупства».

Пра ўкраінцаў

«Гэты народ не заслугоўвае таго становішча, у якім ён апынуўся».

Апошнія выбары мы фальсыфікавалі

«Апошнія выбары мы фальсыфікавалі. За Лукашэнка прагаласавала 93 з паловай працэнта. Але, кажучы, гэта не эўрапейскі паказчык. Мы зрабілі 86 %», – заявіў

Ідзі Балта-Чарнаморскага нафтавага калектару актуалізавалі іх колішнія крытыкі.

А. Лукашэнка. Па яго словах, з боку Еўропы напярэдадні выбараў гучалі абяцаньні, што ў выпадку, калі «будзе прыкладна эўрапейскі паказчык на выбарах, выбары будуць прызнаныя». «Але таксама не атрымалася. Паабя-

цалі, што прызнаюць, але не прызналі».

Эпілёг

«Я не дамагаўся шкурных інтарэсаў».

Запісаў Зьміцер Панкавец

Памежнікі далі Мілінкевічу 32 гады

Лідэра Дэмакратычных сілаў абвінавацілі ў «перасячэньні мяжы па несапраўдных дакумэнтах».

У сераду ўвечары Мілінкевіча затрымалі ў Нацыянальным аэрапорце «Менск-2», калі ён вяртаўся з Рыскага саміту НАТО, дзе сустрэкаўся з прэзыдэнтамі Бушам і Віке-Фрайбэргай. Памежнікі й супрацоўнікі ў цывільным заавілі Мілінкевічу, што ягоныя дакумэнтны не ў парадку.

У Мілінкевіча законны пашпарт, зь якім ён легальна выехаў у Рыгу і шмат падарожнічае, таму ягоны прэсавы сакратар адразу назваў выпадак правакацыяй і псыхалягічным ціскам напярэдадні паездкі экс-кандыдата ў прэзыдэнты ў Страсбург на сэсію Эўрапарлямэнту. Там Мілінкевічу маюць уручыць прэмію імя А.Сахарова.

А сутнасьць справы анэкдатычная. Калі Мілінкевіч вылятаў у Рыгу, то памылкова аддаў памежнікам ня свой пашпарт, а пашпарт сына – таксама Аляксандра Мілінкевіча, але Аляксандравіча і 1974 году нараджэньня. Сынаў дакумэнт ляжаў у бацькі выпадкова ў адной кішэні зь ягоным. Памежнікі, мусіць, не звярнулі ўвагі, што Мілінкевіч на 25 гадоў старэйшы за адзначаны ў дакумэнце ўзрост,

Андрэй Мілінкевіч

што ў пашпарце няма латвійскай візы, дый блямбнулі штамп. Сам Мілінкевіч выявіў, што яму паставілі штамп у пашпарт сына, толькі ў Рызе. Гэты выпадак у аўторак як анэkdот гуляў па менскіх палітычных і дыпляматычных калідорах.

Варта нагадаць, што Мілінкевіч удзельнічаў у Рызе ў саміце на запрашэньне прэзыдэнта Латвіі Вайры Віке-Фрайбэргі. Падчас саміту ён меў кароткі абмен думкамі з прэзыдэнтам ЗША Джорджам Бушам і грунтоўныя гаворкі зь вядомымі

палітолягамі Зьбігневам Бжэзінскім (ЗША) і Сяргеем Караганавым (Расея).

Пасьля трох гадзінаў затрыманьня Мілінкевіча вызвалілі, але яго чакае суд. Сусьветна вядомага палітыка, які сёлета сустрэкаўся з большасьцю эўрапейскіх лідэраў, абвінавацілі ў наўмысным перасячэньні мяжы па несапраўдных дакумэнтах. Па гэтым абвінавачваньні яму пагражае вялікі штраф або прапраўчыя работы да 2-х месяцаў.

Сямён Печанко

Дэкрэт №18: ні суду, ні Канстытуцыі

24 лістапада Аляксандар Лукашэнка падпісаў дэкрэт №18 «Аб дадатковых захадах па дзяржаўнай абароне дзяцей зь неўладкаваных сем'яў». Дакумэнт прадугледжвае пазасудовае адабраньне дзяцей, чые бацькі вядуць амаральны лад жыцьця. Праваабаронцы цьвердзяць пра чарговае парушэньне Канстытуцыі ды міжнародных нормаў.

Галоўная асаблівасьць дакумэнту, які ўступіць у сілу 1 студзеня — гэта фактычная адмена арт. 32 Канстытуцыі, які прадугледжвае адабраньне дзяцей у «ненадзейных бацькоў» толькі паводле судовага рашэньня. Цяпер жа рашэньне аб адабраньні дзяцей прымаецца камісіяй па спра-

вах непаўналетніх у трохдзённы тэрмін са дня атрыманьня адпаведнага сыгналу. Пры гэтым дастаткова толькі паведаміць пракурору.

Дакумэнт прадугледжвае жорсткія захады, якія забяспечваюць поўнае спяганьне зь ненадзейных бацькоў выдаткаў дзяржавы па ўтрыманьні дзяцей. Выдаткі на выхаваньне дзяржавай дзяцей спаганяюцца з заробку бацькоў, калі яго не стае — дзяржава мае права выкарыстаць маёмасьць гэтых грамадзянаў.

Паводле афіцыйных крыніцаў, чарговы дэкрэт скіраваны на абарону дзяцей зь ненадзейных малазабясьпечаных сем'яў. Між іншым, існуюць некаторыя прыкметы

таго, што дадзены дэкрэт можа быць ужыты таксама дзеля запалохваньня палітычна актыўных грамадзянаў. Так, непаўнагадовы моладзевы актывіст з Салігорску Іван Шыла сьцьвярджае, што ў часе аднаго з апошніх затрыманьняў яму пагражалі тым, што адбяруць яго ў бацькоў. Яго бацька, Уладзімер Шыла, аднак, пэўны, што сёньняшня ўлада не такая ўсэмагутная, як савецкая, але ў выпадку чаго гатовы бараніць свае правы і правы сваіх дзяцей.

Праваабаронца Валянцін Стэфановіч не выключчае магчымасьці «палітычнага» выкарыстаньня дэкрэту ў пэўных умовах: «Наўрад ці гэта прымяняльна да сям'і

Шылаў, бо дэкрэт у першую чаргу скіраваны супраць асацыяльных асобаў, што нясуць пагрозу жыцьцю і здароўю сваіх дзяцей».

Сп. Стэфановіч кажа, што дэкрэт парушае ня толькі беларускі Асноўны закон, але й шэраг міжнародных пагадненьняў — Канвэнцыю аб правах дзіцяці, падпісаную ААН, у прыватнасьці. Выклікае пытаньне праваабаронцы і прымусова праца ненадзейных бацькоў. Па яго словах, міжнародная практыка прадугледжвае такую працу толькі ў якасьці пакараньня за здзейсьненае злачынства. У дадзеным выпадку гаворка вядзецца пра людзей, якія, магчыма, ніколі не прыцягваліся да крымінальнай ды адміністрацыйнай адказнасьці.

СП

Справа Моніча

Упершыню за мяжою
затрыманы беларускі агент.

Польшча звярнулася да Літвы з афіцыйнай просьбай аб экстрадыцыі затрыманага на літоўскай тэрыторыі грамадзяніна Беларусі Сяргея Моніча, які падазраецца ў шпіянажы супраць Польшчы.

Польскія ўлады мяркуюць, што працэс экстрадыцыі зойме паўтара месяца. Галоўны пракурор Польшчы Януш Качмак заявіў, што затрыманы беларускі «шпіён» «працаваў надзвычай прафэсійна». Яго падазраюць у зборы інфармацыі супраць уплывовых асобаў Польшчы.

Беларускі КДБ пакуль ніяк не камэн-

туе гэтай інфармацыі.

Затрыманьне можа пагоршыць і без таго млявыя адносіны між Вільняй, Варшавай ды Менскам.

Польскія актывісты Гарадзеншчыны пабойваюцца, што ахвярнымі казламі ў гэтым канфлікце могуць аказацца яны.

Калі той «Моніч» сапраўды сакрэтны агент, гэты першы супрацоўнік беларускай замежнай выведкі, затрыманы за мяжою пасля аднаўленьня незалежнасці.

Мікола Бугай

На фота: свае падарункі Казуліну перадалі калегі з апазыцыі.

У Казуліна гусьцее кроў

Экс-кандыдат у прэзідэнты Беларусі Аляксандар Казулін 41-ы дзень (па стане на сераду) трымае галадоўку ў турме. Намесьнік начальніка дэпартаменту выканання пакараньняў МУС Беларусі Юры Баранкоў заявіў, што «мэдыкі атэрваюць ягоны стан як сярэдняцяжкі, блізкі да здавальняючага і гатовыя аказаць яму ўвесь комплекс неабходнай мэдычнай дапамогі». За час галадоўкі А.Казулін страціў 20 кг і ў яго назіраюцца характэрныя сымптомы працяглай галадоўкі – загусьценне крыві і пах ацэтону ад цела». Са словаў міліцыянта, «А.Казулін пагадзіўся з ужываньнем да яго мэтадаў інтэнсіўнай тэрапіі ў выпадку страты прытомнасці». Апошняя інфармацыя не знайшла пакуль пацверджаньня зь незалжэных крыніцаў.

«На выпадак неабходнасьці ў выпраўленчай каленіі ёсьць глюкоза для ўнутрывеннага ўвядзеньня, бялок. Калі паўстане неабходнасьць, А.Казулін будзе пераведзены ў адну з абласных мэдычных устаноў альбо ў турэмную больніцу ў Менску», – цытуе яго словы агенцтва АФН. Ён паінфармаваў, што «А.Казуліну дазволена часцей за іншых зьявіленых прымаць душ, што ёсьць адным з асноўных правілаў працяглага галаданьня».

У тую суботу былому рэктару БДУ споўніўся 51 год. Адміністрацыя дазволіла яму сустрэцца з жонкай і дачкой, але з умовай угаварыць яго спыніць галадоўку, – расказала жонка Ірына.

У свой дзень народзінаў Казулін пачаставаў сукамэрнікаў «вядром гарбаты» і цукеркамі. Гэты пачастунак спадар Аляксандар кушў у турэмным шапці.

А яшчэ жонка прывезла яму ваду з гаючай крыніцы, аўсяны кісель, зеляніну і яблыкі. За ваду палітык падзякаваў, але вядомы з галадоўкі адмовіўся, паведамляе «Камсамолка».

86-я гадавіна Слуцкага збройнага чыну

У Слуцку ля гістарычнага музэю адбыўся мэмарыяльны мітынг. У 1920 годзе ў будынку засядала Слуцкая Рада, якая прызначала ўладу Беларускай Народнай Рэспублікі, пасля чаго аддзелы случкакоў уступілі ў барацьбу з Чырвонай Арміяй.

Сёлетні мітынг быў санкцыянаваны ўладамі і самы масавы за апошнія гады. Арганізавалі яго актывісты Кансэрватыўна-хрысьціянскай партыі БНФ. Да іх далучылася моладзь з Салігорску й Слуцку — усяго больш як сотня зухаў. Выступоўцы ўспаміналі герояў і гаварылі пра сёньняшнія праблемы: кантрактную сыстэму, схаванае беспрацоўе ды нацыя-

нальную дыскрымінацыю беларусаў.

Паралельна ў Слуцку мэмарыяльную імпрэзу ладзілі сябры незарэгістраванай грамадзкай ініцыятывы «Разам», якія аб'ядналіся ў часе сакавіцкіх пратэстаў.

ЗП; радзіё «Свабода»

Зварот ТБМ: Абвесьціць 2007-ы Годам беларускай мовы і культуры

Сакратарыят ТБМ зацьвердзіў зварот да кіраўніка Беларускай дзяржавы з прапановай абвесьціць наступны год Годам беларускай мовы і культуры.

У сваім звароце ТБМ нагадвае беларускім уладам, што ў наступным, 2007 г. споўніцца 125 гадоў з дня народзінаў клясыкаў нашай літаратуры Янкі Купалы і Якуба Коласа.

У сувязі з гэтым ТБМ прапануе выдаць адпаведны Ўказ альбо Пастанову Савету Міністраў, у

якіх варты адлюстравать наступнае: абвесьціць 2007 г. годам беларускай мовы і літаратуры; вярнуць у адукацыйныя стандарты для ВУЗ абавязковае выкладаньне беларускай мовы і курсу «Беларусазнаўства»; аднавіць выкладаньне гісторыі і географіі Беларусі ў школах з расейскай мовай навучаньня на дзяржаўнай беларускай мове; адкрыць у Менску Нацыянальны ўнівэрсытэт з выкладаньнем усіх прадметаў па-беларуску і надаць яму імя Якуба Коласа.

Ксёндз Шэмет: «Дзякуй пратэстантам, што яны далі нам мужнасцьці»

Сьледам за пратэстантамі галадоўку распачынаюць каталікі.

Яшчэ адна рэлігійная парафія абвесьціла, што бліжэйшым часам распачне галадоўку-пост. Сьледам за вернікамі зь менскай пратэстанцкай царквы «Новае жыцьцё» пра такую акцыю пратэсту заявіў пробашч каталіцкай парафіі Найсьвяцейшай Панны Марыі, Маці міласэрнасьці Аляксандар Шэмет (на фота).

У пятніцу 24 лістапада з раніцы група вернікаў, якая налічвала больш за сто чалавек, накіравалася ў Гарадзенскі аблвыканкам. Восем ужо дзесяць гадоў гарадзкія ўлады не даюць дазволу на будаўніцтва касцёлу.

Пра сваю акцыю каталікі заявілі яшчэ ў панядзелак, таму іх ужо чакаў старшыня гарадзенскага аблвыканкаму Ўладзімер Саўчанка і прадстаўнікі мясцовых уладаў.

Паводле словаў айца Аляксандра Шэмета, Саўчанка заявіў, што некаторыя вернікі абкрадаюць касцёлы, і таму іх будаўніцтва ідзе так марудна. «Гэта адкрытае абвінавачаньне ў тым, што мы махляры і злодзеі, — кажа Аляксандар Шэмет. — Пасьля Саўчанка пачаў гаварыць пра тое, што вы ж самі ведаеце, што некаторыя каталіцкія сьвятары нагнаюць палітычную сытуацыю ў краіне. Я вельмі шкадую, што ня ўзяў дыктафона, каб запісаць гэтыя выказваньні чыноўніка. Але гэта чулі людзі, якія прыйшлі разам са мной. Пасьля такіх словаў я не пачаў спрачацца, а проста прапанаваў усім вернікам сысьці з будынку. Тады Саўчанка пачаў у нашыя сьпіны крычэць, што дазваляе будаўніцтва храму. Людзі ўзрадаваліся, пачуўшы такія словы, але я сказаў, што словы застаюцца толькі словамі, а нам патрэбен пісьмовы дазвол».

У радзе ў справах рэлігіяў і нацыянальнасьцяў Гарадзенскага аблвыканкаму кажуць, што гэта была сплянаваная правакацыя а.Аляксандра Шэмета, які «ня ёсьць такім ужо рупліўцам за рэлігію і людзей, якім хоча падацца. Гэты чалавек у свой час быў двойчы пакараны штрафам за тое, што незаконна зачыніў брамы на могілках у вёсцы Адамовічы і не дазволіў тамака

хаваць чалавека, а пазьней за тое, што парушыў правілы знаходжаньня на тэрыторыі Беларусі замежнага сьвятара», — сказаў супрацоўнік рады Мікалай Пацярухін.

Сам айцец Аляксандар кажа, што ў той дзень, калі зачынілі могілаквыя брамы, ён увогуле адсутнічаў у Адамовічах. Шэмет не адмаўляе, што да яго ў госьці насамрэч прыежджаў ксёндз з Польшчы Юзаф Грэцкі, але адмаўляецца прызнаць сваю віну. «Мяне сапраўды пакаралі штрафам, у мяне быў выбар, каб яго не плаціць, але я заплаціў, сказаўшы, што гэта пойдзе тым, хто мяне пакараў, на лекі», — сказаў кс.Аляксандар.

Зрэшты, якое дачыненне гэта мае да будаўніцтва храму? Але такім чынам Гарадзенскі аблвыканкам спрабуе апраўдаць тое, што на працягу дзесяці гадоў не дае дазволу на будаўніцтва.

Прадстаўнік гарадзенскай курыі ксёндз-канцлер Антоні Ханька камэнтаваць падзеі адмовіўся: «Я яшчэ да канца не разабраўся ў гэтай сытуацыі, бо ў час, калі сваю акцыю праводзіў Аляксандар Шэмет, адсутнічаў у Горадні, таму пакуль не сьпяшаюся даваць ніякіх камэнтараў».

Ксёндз Шэмет не ўважае галадоўку-пост за крайнюю форму пратэсту. Ён кажа, што цяпер гэта ледзьве не адзіная акцыя, якая можа займець грамадзкі розгалас. «Гэта наш своеасаблівы крык душы», — кажа сьвятар. Разам з ксяндзом Аляксандрам Шэметам 1 снежня галадоўку-пост маюць пачаць яшчэ некалькі дзясяткаў вернікаў. Яны галадаць у будынку парафіяльнай капліцы.

Паводле словаў А.Шэмета, раней парафіянам не хацелася выносіць сьмецьця з хаты, але цяпер гэта стала неабходнасьцю.

Айцец Шэмет кажа, што на галадоўку-пост іх натхніла падобная акцыя менскіх пратэстантаў. «Дзякуй пратэстантам, што яны далі нам мужнасцьці, мы штодня падчас іхняй акцыі пратэсту маліліся за галадоўнікаў».

Пра гарадзенскую акцыю пратэсту вернікаў не паведамлілі дзяржаўныя

СМІ. Маўчыць пра гэты падзеі і галоўны каталіцкі партал Беларусі www.catholic.by.

Тым часам Аляксандар Шэмет у аўторак пацьвердзіў, што не зьбіраецца адмаўляцца ад галадоўкі. «А што нам яшчэ застаецца? — пытаецца ён. — Гарадзкія ўлады думалі, што мы крыху папратэстуем і супакоімся, але, як казаў Ісус Хрыстос, супакою ня будзе ніколі. Мы пойдзем да апошняга, пакуль маем сілы нешта яшчэ зрабіць».

Ня так даўно галадалі вернікі-пратэстанты, цяпер чарга за каталікамі. Працягваецца барацьба актывістаў непрызнанага ўладамі Саюзу палякаў на чале з Анжалікай Борыс. Прапагандысцкі штамп уладаў, што ў Беларусі пераадолены ўсе сацыяльныя, рэлігійныя і нацыянальныя канфлікты, выглядае цяпер не зусім адпаведным.

Зьміцер Панкавец

«Галадоўка»

Што думаюць пра галадоўку-пост сьвятара Аляксандра Шэмета і ягоных парафіянаў каталіцкія, пратэстанцкія і ўніяцкія сьвятары, каталіцкія інтэлектуалы і інтэлігенцыя?

Ксёндз Дзьмітры Барыла, Ракаў: «На маю думку, такія акцыі, якую мае распачаць Аляксандар Шэмет, мусяць праходзіць толькі з дазволу біскупа, посьпех гэтай галадоўкі-посту і будзе ў першую чаргу залежаць ад таго, ці падтрымае яе вярхоўнае каталіцкае духавенства. Што да мяне, то я лічу, што галадоўка — гэта не зусім тая форма барацьбы, дзякуючы якой у нашай краіне можна чагось дамагчыся. Як падаецца мне, то найбольш дзейснымі былі б малітоўныя акцыі. Трэба маліцца, каб паказаць гэтую несправядлівасьць. Малітоўныя акцыі мусяць быць ня толькі ў Горадні, але і па ўсёй Беларусі».

Ксёндз Вячаслаў Барок, Расоны: «Я добра ведаю, што такое ў нашай краіне атрымаць дазвол на пабудову храму, бо сам пяць гадоў дамагаўся гэтага ў Расонах. Таму я разумею а.Аляк-

PHOTO BY MEDANET

ЯК ПРЫКМЕТА ЧАСУ»

сандра. Калі ў яго няма іншага выйсьця, то я цалкам падтрымліваю яго. Абяцаю, што з майго боку будзе аказана малітоўная падтрымка. Веру ў тое, што гэты гарадзенскі пост дасыць плён і гарадзкія ўлады ўрэшце дадуць дазвол на пабудову касцёлу. Таму заахвочваю гарадзенскіх парафіянаў падтрымаць у гэтай галадоўцы-посьце свайго пробашча. На мой погляд, і такая форма пратэсту мае права на жыцьцё».

Ірына Жарнасек, пісьменьніца: «Некалі ў «Прыватным дзёньніку» для радыё «Свабода» я пісала, што галадоўка цяпер — гэта своеасаблівая прыкмета часу. Страшная, хачу адзначыць, прыкмета. Людзі ня маюць іншага мэталу, каб іх пачулі, скажам, праз газэту ці вуліцу, таму застаюцца адны галадоўкі. Я захапляюся гэтым мужным крокам, на які гатовы ісьці айцец Шэмет, ён хоча, каб ягоны голас пачулі. Не бяруся пакуль прадказваць, чым можа скончыцца і які вынік мець гэтая галадоўка-пост».

Пётра Рудкоўскі, манах-дамініканец, філэзаф: «Гэта досыць цікавы вы-

падак, бо ўпершыню ў гісторыі Беларускага Касьцёлу нехта са святагоў наважваецца на такі неардынарны крок. Гэта прэцэдэнт, які ўражвае сваёй адвагай. Пратэстны крок Аляксандра Шэмета, пэўна, мае сур'ёзныя падставы. Калі святаг гатовы ісьці на такое, то відавочна, што ён мае справу з пэўнай несправядлівасьцю. Нешта сапраўды ня так, калі вернікі адважыліся на галадоўку-пост. Ня думаю, што ўчынак Шэмета ідзе ўразрэз з пазыцыяй гарадзенскага біскупа, аднак мяркую, што ён мог не чакаць такога спрыту ад святага і цяпер знаходзіцца ў пэўнай разгубленасьці. На 60—70% я ўпэўнены, што галадоўка-пост мусяць прынесці посьпех. Што будзе далей, я не бяруся казаць».

Ксёндз Крыштаф Мікалайчык, Глыбокае: «Калі святаг хоча пайсьці на такі крок, то ён мае на гэта права. Ці дасыць гэтая галадоўка-пост нейкі плён — тут усё залежыць ад волі Божай».

Міхаіл Ермашкевіч, манах-дамініканец: «Бываюць такія выпадкі, калі іншых шляхоў для вырашэньня спра-

вы няма, тады варта ісьці на такі крок. У Бога ўсё магчыма, таму пры згодзе і салідарнасьці вернікаў галадоўка-пост а.Аляксандра Шэмета можа быць пасьпяхова».

Айцец Андрэй Сідаровіч, Росіца: «Галадоўка вернікаў царквы «Новае жыцьцё» ў Менску даказала, што і такім спосабам можна дамагацца, каб паважаліся правы вернікаў. Таму я лічу такі сродак жыцьцяздольным. Патрэбная толькі вялікая салідарнасьць усіх нас, каб дамагчыся мэты, бо кожнаму асобна зрабіць нешта будзе вельмі цяжка».

Вячаслаў Ганчарэнка, пастар менскай пратэстанцкай царквы «Новае жыцьцё»: «Тое, што галадоўкі-пасты пачынаюць пашырацца сярод вернікаў, сьведчыць пра шматгадовы канфлікт між уладамі і рэлігійнымі суполкамі, які найперш ляжыць у Законе аб свабодзе сумленьня. Сёньня насіпеў час унесці зьмену ў той Закон. Посьпех галадоўкі каталікоў будзе залежыць ад таго, наколькі адзінай будзе афіцыйная пазыцыя Касьцёлу, а таксама наколькі пра гэты крок адчаю стане вядома ў краіне і ў сьвеце. Наша царква накіруе ліст падтрымкі айцу Аляксандру і ягоным парафіянам».

Апытгаў Зьміцер Панкавец

Гонка з выбываньнем

Ці нясуць спартоўцы адказнасьць за сыстэму? Нясуць, — піша Віталь Тарас з нагоды нявыдачы візаў беларускім футбалістам.

Апошнія прапановы Эўразьвязу да Беларусі выклікалі моцны розгалас у беларускіх мэдыях. Але працягвалася гэта нядоўга. Як гэта часта бывае, апошнія падзеі засланяюць сабой папярэднія — нават калі папярэднія — больш значныя й знакавыя. Празь некалькі дзён пасля прэзэнтацыі дакумэнту ў Брусэлі й Менску ў сталіцы Беларусі адбылася прэсавая канфэрэнцыя Аляксандра Лукашэнкі для ўкраінскіх журналістаў. Асобныя выказваньні кіраўніка дзяржавы на ёй падаліся журналістам настолькі сэнацыйнымі, што ўвага мэдыяў, прытым ня толькі дзяржаўных, адразу пераклучылася на новую тэму. Асаблівы ажыятаж выклікала заява, што вынікі прэзыдэнцкіх выбараў у Беларусі былі скарэктаваныя загадам зверху. Можна падумаць, быццам да гэтай заявы ў кагосьці яшчэ заставаліся сумненьні, што вынікі выбараў былі прадвызначаныя, а роля Цэнтравыбаркаму зводзілася да выкананьня загадаў.

Акрамя таго, шмат камэнтароў было прысьвечана прапановам Лукашэнкі стварыць з Украінай саюз у процівагу «вялікай энэргетычнай дзяржаве». Такім чынам, напярэдадні саміту СНД кіраўніцтву Беларусі ўдалося лёгка адцягнуць увагу ад прапановаў Эўразьвязу і тае альтэрнатывы, якая сапраўды дае магчымасьць Беларусі не залежаць ад любові ці нелюбові Крамля.

О спорт! Ты...

У тыя ж дні здарыўся эпізод, які хоць і застаўся на пэрыфэрыі ўвагі незалежнай прэсы, але выглядаў вельмі сымптаматчным. Францускае пасольства адмовіла выдаць шэнгенскія візы гульцам зборнай Беларусі па футзале, якія зьбіраліся ехаць на Чэмпіянат Эўропы ў Гішпанію. Адначасна праз адмову ў візах не змаглі паехаць на міжнародны матч беларускія більярдисты. Футзал, у адрозьненьне ад футболу, ня самы папулярны від спорту. Більярд жа можа некаму падасца ўвогуле экзатычным, несур'ёзным заняткам. Але трэнэры, сябры зборнай па

футзале і галоўнае — спартовыя чыноўнікі, за нэрвовай рэакцыяй якіх можна было назіраць у рэпартажах беларускіх тэлеканалаў, лічаць свой занятак вельмі важным. І яны не памыляюцца.

Інакш, калі б спорт мала што значыў для сёньняшняй дзяржавы, яе кіраўнік не ўзначальваў бы Нацыянальнага алімпійскага камітэту, а кіраўнікі сілавых міністэрстваў не кіравалі б адначасова рознага роду спартовымі фэдэрацыямі. Цяжка, зразумела, гаварыць аб паслядоўнай палітыцы санкцыяў з боку Эўразьвязу на падставе ўсяго аднаго-двух эпізодаў. Але цяжка таксама дапусьціць, што рапэньне аб адмове ў візах чыста выпадкова супала з вылучэньнем дванаццаці ўмоваў ЭЗ у справе дэмакратызацыі Беларусі.

Кіраўніцтва Эўразьвязу і раней давала зразумець, што яно будзе пазьбягаць эканамічных санкцыяў (такіх, якія ўжывае, скажам, Расея супраць Грузіі). Бо ад іх, натуральна, будуць найбольш цяжка пацярпець ня столькі дзяржаўныя чыноўнікі, колькі простыя грамадзяне. Гісторыя паказвае, што эканамічныя санкцыі і цяжкасьці, імі выкліканыя, здольныя толькі яшчэ больш згуртаваць народ вакол сваіх лідэраў.

Варта згадаць хаця б славуце «Бостанскае чаяваньне», зь якога пачалася вайна за незалежнасьць у Паўночнай Амэрыцы. Заўважце, не праз цэны на паліва ці пшаніцу, а ўсяго толькі ад падвышэньня падатку на каляніяльны тавар Лёнданам у Паўночна-Амэрыканскіх штатах выбухнула буржуазная рэвалюцыя.

А вось што тычыцца спорту — тут санкцыі закранаюць ня столькі эканамічныя ці палітычныя бок справы, колькі маральныя струны грамадзтва. Гульня на патрыятычных струнах можа адгукнуцца куды больш балюча, чым забарона на ўезд у ЭЗ якога-небудзь старышні тэлерадыёкампаніі. Якую б чорную рэпутацыю ня меў дзяржаўны чыноўнік, такая забарона тычыцца найперш яго асабіста і ягонай сям'і. Пакуль такая забарона ня стала ўсеагульнай, астатнія чыноўнікі будуць толькі радавацца «чужому

гору». Бо ў сыстэме кіраваньня, перанятай у спадчыну ад Савецкага Саюзу, незаменных, як вядома, няма.

Каму санкцыі не да лямпачкі?

Звычайныя грамадзяне, у масе сваёй пазбаўленыя інфармацыі, ніколі не даведаюцца аб «пунктавых санкцыях» супраць асобна ўзятых чыноўнікаў. А вось калі санкцыі закранаюць папулярныя віды спорту, пра гэта вельмі хутка даведаецца ўся краіна. Здавалася б, у гэтым выпадку ўсе сымпатыі будуць на баку «няшчасных спартоўцаў», а дзеяньні Захаду — выклікаць адно толькі злосьць і нянавісьць да «крыўдзіцеляў». Але нішто іншае як санкцыі ў галіне спорту здольныя паказаць узровень маральнай ацэнкі таго або іншага рэжыму ў цывілізаваным сьвеце.

Байкот маскоўскае Алімпіяды, выкліканы ўварваньнем СССР у Аўганістан, вельмі балюча ўспрымаўся і на ўзроўні палітбюро ЦК КПСС, і на ўзроўні масавай сьвядомасьці. Я памятаю, як многія мае сябры ў 1980-м востра перажывалі адсутнасьць на Алімпійскіх гульнях спартоўцаў ЗША і Заходняй Эўропы. (Хоць некаторыя алімпійскія дэлегацыі абышлі тады байкот. Як яны радаваліся, калі нехта з заходніх спартоўцаў выходзіў на рынг, нават — калі некаму зь іх удавалася выйграць мэдаль! Чаму? Ды таму, што сапраўдны заўзятар разумее: усе ўзнагароды абяспэньваюцца, калі няма сапраўднае барацьбы, няма сапраўдных спаборнікаў.)

Савецкі байкот у адказ — супраць Алімпіяды ў Лос-Анджэлесе ў 1984-м годзе, якую нават не паказвалі (беспрэцэдэнтны выпадак!) у СССР, выклікаў сярод савецкіх заўзятараў усеагульную апатыю, паныласяць і расчараваньне. Праўда, масавых пратэстаў з гэтай нагоды тады не было. Але ўсяго праз год Гарбачоў загаварыў аб вывадзе савецкіх войскаў з Аўганістану. Зразумела, не байкот Алімпійскіх гульняў стаўся прычынаю паразы ў Аўганістане і распаду СССР. Але савецкія людзі, якія моўчкі згадаваліся з тым, што тысячы іх суайчыньнікаў гінуць, выконваючы «інтэрнацыянальны абавязак», змаглі выразна адчуць у сярэдзіне 80-х моц маральных санкцыяў, свайго роду маральны астракізм цывілізаванага сьвету на сабе. Ім адмаўлялі ў праве прысутнічаць на «сьвяце жыцьця». Самыя цікавыя відовішчы й

спаборніцтвы былі не для іх.

Пры канцы тых самых 80-х у краінах Брытанскай Судружнасці доўга разважалі: ці байкатаваць зборную па рэгбі і хакеі на траве з Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі? Ці нясуць белыя спартоўцы адказнасць за сыстэму апартэіду, якая не давала чорным спартоўцам права выступаць у адной камандзе з белымі? Урэшце, спартовая грамадзкасць вырашыла: маральную адказнасць нясуць. Гуляць з камандай краіны, дзе груба парушаюцца правы чалавека, — значыць усюсна падтрымліваць рэжым.

Браты па «сувэрэннай дэмакратыі»

Байкатаванне спартовых кантактаў — хача б у выглядзе адмовы спартоўцам у візах — не прыносіць эканамічнай шкоды. Яно ставіць пытанне аб маральнай адказнасці. Хочаце гуляць з эўрапейцамі, мець такія ж выгоды, як эўрапейцы, — дакажыце, што вы здольныя гуляць паводле эўрапейскіх правілаў. І ня толькі ў спорце.

Так ужо супала, што галоўны ўдар па міжнароднай рэпутацыі Расеі ў гэтыя

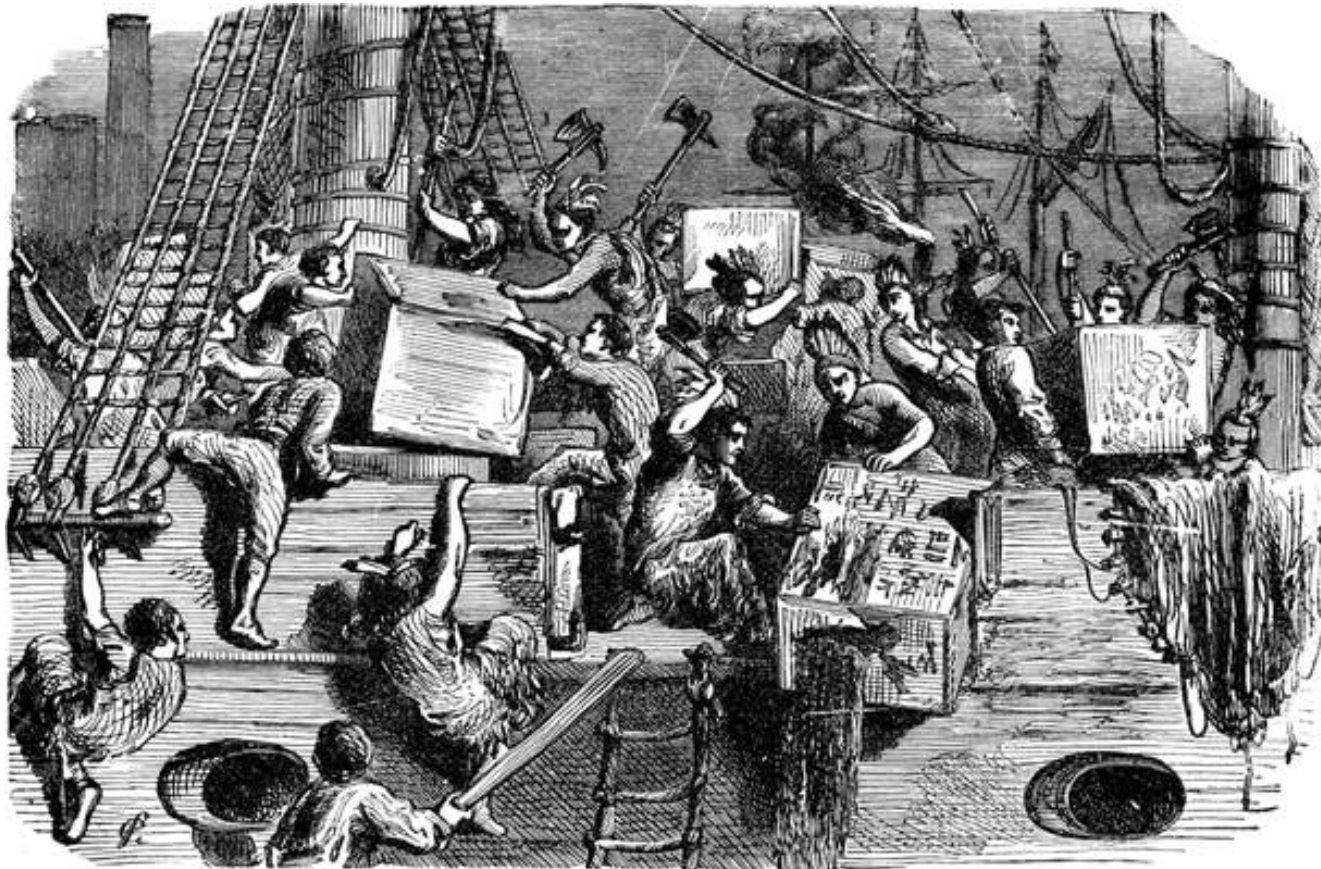
дні нанеслі ёй не крытычныя выпадкі хаўрусніка з Менску, да абвінавачанняў якога ў здрадзе савецкім ідэалам даўно прызвычаліся, а былы супрацоўнік ФСБ палкоўнік Літвіненка, які перад самай сьмерцю абвінаваціў у сваім атручванні Пуціна. Усё савецкае мінулае ва ўсім сваім жахлівым убостве, улучна з палітычнымі забойствамі, чаго так доўга і ўпарта не хацелі заўважаць на Захадзе, раптам паўстала перад ім.

Адной з ахвяраў спэцапэрацыяў КГБ стаў у свой час Бандэра, які змагаўся ў гады Другой сусветнай вайны як з гітлераўцамі, гэтак і з «савецкімі вызваліцелямі». Цяпер ва Ўкраіне хочучь аднавіць гістарычную справядлівасць, ушанаваўшы памяць бандэраўцаў. Адным з ініцыятараў гэтага выступае і прэзідэнт Юшчанка. Ён паслядоўна выступае таксама за прызнанне на заканадаўчым узроўні галадомору 1932—1933 гадоў (у выніку яго загінула некалькі мільёнаў чалавек) актам генацыду. Не генацыдам з боку расейскага народу, але актам савецкага, сталінскага генацыду.

Зразумела, пра гэта ня будзе гаворкі падчас саміту кіраўнікоў дзяржаваў СНД у Менску. Там будуць гаварыць,

як заўсёды, пра эканоміку і карысць інтэграцыі, пра культурніцкія, спартовыя ды іншыя сувязі. Але насамрэч прычына карэнных разыходжанняў паміж такімі краінамі, як Грузія, Малдова, Украіна і ўсімі астатнімі, у іхнім ліку і Беларусь, палягае пяпер менавіта ў розным стаўленьні да гістарычнага мінулага — у гатовасці ці негатовасці нацыяў адрынуць спадчыну сталінізму, назаўсёды асудзіць сталінскую эпоху зь яе масавымі рэпрэсіямі супраць мільёнаў людзей і цэлых народаў.

Гэта ёсць таксама галоўнай, хоць і не названай у дакумэнце ЭЗ, умовай уваходжання Беларусі ў эўрапейскую супольнасць з усімі яе прэфэрэнцыямі. А пакуль розніца паміж паноўнымі рэжымамі ў Беларусі і Расеі застаецца невялікай. Паводле Індэксу дэмакратыі за 2006 год, Расея займае 102-е месца. Беларусь — 128-е. Праўда, Беларусь фігуруе ў разьдзеле аўтарытарных рэжымаў, а Расея — «гібрыдных». (Ці, як кажуць у самой Расеі, — «сувэрэннай дэмакратыі».) Украіна тым часам перайшла ў разьдзел краінаў, якія пераходзяць да дэмакратыі. Так што поле для спаборніцтва ў Беларусі пакуль ёсць. І палягае яно ня толькі ў галіне спорту.

Пад Сівакова ўзяліся капаць

23 лістапада спэцпадразьдзяленьне КДБ «Альфа» затрымала некалькі дзясяткаў чалавек, якія ўваходзілі ў асацыяцыю вэтэранаў спэцназу «Гонар», якую ўзначальвае Юры Сівакоў.

Гаворка вядзецца пра спробы выявіць арганізаваную злачынную групу, якая займалася кантрабанднымі пастаўкамі мяса з Польшчы празь Беларусь у Расею. У рамках крымінальнай справы на гэтую групу ўчынілі, піша сайт «Беларускі партызан» ператрусы ў офісе Асацыяцыі вэтэранаў падраздзяленьняў спэцыяльнага прызначэньня войскаў МУС «Гонар», цягам якіх знайшлі 430 тыс. даляраў ЗША. Сьледчыя органы арыштавалі рахунак Асацыяцыі, на якім мелася блізка 1 900 000 000 рублёў.

Водгук на сайце nn.by

Сведка напісаў(ла) Лістапад 24, 2006 у 13:48

Затрыманьне бачыла на ўласныя вочы, бо офіс гэтак званай асацыяцыі знаходзіцца побач з месцам працы. Самае цікавае, што празь літаральна 10 хвілін пасля таго, як ад'ехаў аўтобус з «Аль-фай», прыляцеў такі ж аўтобус са спэцназам МУС (вызваліць, мабыць). Але крыху спазыніліся...

На Маладачаншчыне грузавік задушыў тры жанчыны

У вёсцы Цюрлі загінулі тры жанчыны. Яны сталі ахвярай грузавіка. Як сьведчаць міліцыянты, 26-гадовы шафёр ня даў рады кіраванню «МАЗу-5551». Вылецеў на ўзбочыну дарогі, а там якраз чакалі аўтобуса тры кабеткі. Малодшай зь іх 54 гады, найстарэйшай — 61. Пасля аўтамабіль зьехаў у кювет і перакуліўся. Кіроўца, зьянвечаны, трапіў у больніцу.

Паводле «Эўрапейскага радыё для Беларусі»

Беларусь хоча арандаваць ва Украіны энэргаблёкі АЭС

Такую заяву зрабіў у Кіеве беларускі віцэ-прэм'ер Уладзімер Сямашка. Паводле ягоных словаў, Беларусь зацікаўленая ў новых крыніцах энэргіі праз падвышэньне цаны на расейскі газ з студзеня наступнага году. «Мы, напэўна, будзем ставіць пытаньне... каб узяць хаця б адзін з блёкаў АЭС у арэнду».

Паводле «5-ы канал»

Гарадзенцы ўшанавалі памяць Фары Вітаўта

Неабыяковыя гарадзенцы памятаюць пра зруйнаваны камуністычнымі ўладамі 29 лістапада 1961 году старажытны касцёл — знакамітую Фару Вітаўта. З нагоды 45-х угодкаў зьнішчэньня бажніцы ў мясцовай катэдры прайшло ўрачыстае набажэнства.

Напярэдадні энтузіясты выпусьцілі паштоўку з выявай храму пад назвай «45 гадоў бяз Фары Вітаўта».

Фару Вітаўта збудаваў пры канцы XIV ст. пры Вітаўту Вялікім, таму за ёй замацавалася ягонае імя. У XVI ст. побач з драўлянай пабудовай кароль Сьцяпан Батура збудаваў мураваны храм, які пераняў назву папярэдніка.

Сямён Печанко

На помніку Караткевічу зьявіўся бел-чырвона-белы сьцяг

У нядзелю раніцай да п'едэсталу помніка Караткевічу ў Віцебску прымацавалі бел-чырвона-белы

сьцяг. Сам помнік упрыгожылі гваздзікі, абгорнутыя бел-чырвона-белай стужкай. Гэтак сябры віцебскай арганізацыі Кансэрватыўна-хрысціянскай партыі БНФ ушанавалі памяць пісьменьніка, дзень нараджэньня якога адзначаўся 26 лістапада.

Прыкладна праз гадзіну сьцяг і кветкі зьнялі міліцыянты Кастрычніцкага РУУС. У падножжы стаялі і кветкі ад сяброў прадзяржаўнага Саюзу пісьменьнікаў Беларусі. Пра тое сьведчыла шылдачка зь віншавальным надпісам і подпісам. Міліцыянтам было ўсё роўна: разам са сьцягам КХП-БНФ яны прыбралі і таблічку «правільных» пісьменьнікаў.

«Народныя навіны Віцебску»

Зьнялі бесправадны тралейбус, затое пусьцілі аўтобус-аўдыторыю

Першы на прасторы былога СССР рэгулярны тралейбусны маршрут, які часткова праходзіў па вуліцы

без кантактнай сеткі, пратрымаўся тыздзень. Тралейбус маркі АКСМ-33300А быў перакінуты на звычайны маршрут Бабруйску №2. Прычына — малая колькасць пасажыраў.

Затое ў Бабруйску абкатаваецца новая навінка — аўтобус-аўдыторыя, у якім пешаходы-парушальнікі правілаў дарожнага руху маюць магчымасьць ня толькі пакатацца па родным горадзе, але і паслухаць лекцыі даішнікаў, дый на разьвітаньне атрымаць флікер — адлюстравальны значок, каб быць больш прыметным на дарозе.

У тым ёсьць свой разьлік — гэтка лекцыя вызваляе ад штрафу, які сёньня складае 15500 рублёў.

Паводле «Вечерний Бобруйск»

Міліцыя з камэрамі БТ сарвала гэндэрны сэмінары

У Магілёве затрымалі за межнікаў, што ўдзельнічалі ў сэмінары. Прадстаўнікі Украіны, Літвы, Швэцыі абмяркоўвалі праблемы гэндэрнага баянсу. Нечакана на сэмінары наведлася

здымачная група БТ, а потым міліцыянты ў цывільным. У Ленінскім РУУС Магілёва замежнікі прабылі больш за дзеве гадзіны. Арганізатарку групы, грамадзянку Швэцыі Марыю Свэнсан, аштрафавалі на 10 мінімалак.

З астатнімі пяццю замежнікамі міліцыянты правялі прафіляктычную гутарку і адпусьцілі. Сэмінар сарваны, уражаньняў мора.

Паводле радыё «Свабода»

Навукоўцы распрацавалі сродак барацьбы з цензурай у Сеціве

Дасьледчыкі з унівэрсытэту Таронта прэзэнтавалі незвычайны праграмны комплекс «Psiphon», які, паводле слоў распрацоўшчыкаў, здольны пераадоляваць розныя

дзяржаўныя мэтады цензураваньня ў Інтэрнэце.

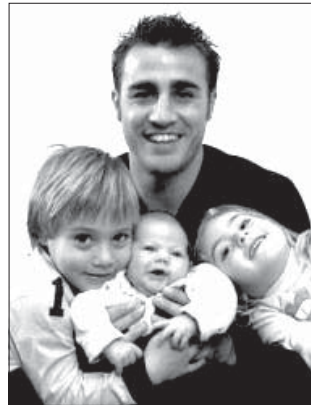
Новая праграма дазволіць грамадзянам краін, у якіх абмяжоўваецца свабода, атрымаць доступ да забароненых інтэрнэт-рэсурсаў зь любога пункту. Праграма надзейна абароненая ад электроннага праслухоўваньня. Тэставаньне ідзе зь лета, фінальная вэрсія зьявіцца 1 сьнежня 2006 г.

Нядаўна міжнародная арганізацыя «Рэпартэры бяз межаў» склала сьпіс з 13 краінаў — «ворагаў Інтэрнэту». У гэты сьпіс трапілі Беларусь, Кітай, Паўночная Карэя ды іншыя дзяржавы.

Паводле «Эўрапейскага радыё для Беларусі»

«Залаты мяч» атрымаў Бэрлінскі мур

Паводле вынікаў трады-

цыйнага апытаньня французскага часопісу «France football» гульцом году ў Эўропе прызнаны італьянскі абаронца мадрыдзкага «Рэалу» Фаб'ё Канавара. Ён апырэдзіў у апытаньні яшчэ аднаго італьянца, брамніка Джанлуіджы Буфона і французскага нападніка Т'эры Анры. Апошнім разам італьянец атрымліваў «Залаты мяч» у 1993 г. — тады ўладальнікам стаў Рабэрта Баджа.

Перамога Канавара не вы-

глядае сэнасацыйнай. Зборная Італія, якую выводзіў на поле з капітанскай павязкай Фаб'ё Канавара, сёлета перамагла на мундыялі ў Нямеччыне. Канавара цэмэнтаваў італьянскую абарону, якую прызналі самай надзейнай на чэмпіянаце.

Канавара 33 гады. Ён нарадзіўся ў Нэапалі, там жа пачаў кар'єру. Пасьля былі «Парма», «Інтэр», «Ювэнтус». Сёлета пасьля карупцыйнага скандалу на Апэнінах Канавара перабраўся ў мадрыдзкі «Рэал».

За «Напалі» цяпер гуляе ягоны брат Паўла.

Для прэсы Канавара — сэкс-сымбаль. Ён мае тысячы прыхільнікаў, але дружна жыве з жонкай Даніэлай. Мае траіх дзяцей, двух сыноў і дачку (на фота). Старэйшы сын Крысьціян, ужо вырашыў, што, як тата, хоча стаць футбалістам.

Зьміцер Панкавец

Цырымонія перазахаваньня парэшткаў Напалеонавых жаўнераў на Брылеўскім полі, ля старой пераправы празь Бярэзіну. 26 лістапада, 194-я гадавіна пераходу Вялікай арміі празь Бярэзіну, 208-я – з дня нараджэньня Адама Міцкевіча.

**ПАВАЛ
СЕВАРЫНЕЦ**

Павал Севярынец — у 1998—2004 лідэр незарэгістраванага «Маладога фронту». Асуджаны за арганізацыю акцыяў пратэсту пасьля рэфэрэндуму 2004 году. Цяпер у высылцы ў Малам Сітне, на поўначы Полаччыны.

У Малам Сітне асабліва ясна разумеш, чаму Лукашэнка просіць падтрымкі ў *жэнічын*.

Справа ня ў тым, што жанчыны складаюць большасць насельніцтва Беларусі. І нават ня ў тым, што ў асноўным яны галасуюць за таго, паводле вызначэння папулярнай савецкай песенькі, *сапраўднага мужчыну*, які гуляе ў хакей. Рэч у тым, што ўласна мужчыны ў нас у краіне — ужо даўно вялізны дэфіцыт.

Здавалася б, дзе яшчэ шукаць у Беларусі «мужоў моцных», як не на радзіме Ёсцяслава Чарадзея, Андрэя Полацкага й Францыска Скарыны, у вёсцы, лясным ды азёрным краі паляўнічых, рыбалоў і змагароў за волю? Калі ўжо ня рыцараў ці джэнтэльмэнаў — дык хаця б проста нармальных мужыкоў?

Але на сіценскіх мужыкоў глядзець шкада. Што й казаць, калі нават у поўных сем'ях тут жонка піша заяву на аліменты, каб спагнаць з мужавага заробку з дапамогай участкавага

прынамсі нейкую суму?.. Калі ісьці на выбары супраць старшыні сельсавету ў Сітне (дарэчы, таксама жанчыны) пагадзіліся адны жанчыны? Калі з п'янкамі, злоўжываньнямі й крадзяжом лесу ў прагасе змагаецца хіба што выпускніца вучэльні майстрыца Вікторыя Віктараўна (мужчыны з такой працы проста зьбягаюць)? Калі нават у ТБМ ды «МФ» тут запісваюцца дзяўчаты, а хлопцы сарамліва аднекваюцца: «Я ў палітыку ня лезу»?

Пэўна, толькі гены Эўфрасіньні ды Зінаіды Тусналобавай-Марчанкі, што ў апошнюю вайну вынесла з поля бою сотні параненых, а сама засталася бяз рук і ног, ратуюць Полаччыну... Ды ці яе адну? «Грубая мужчынская праўда» заклучаецца ў тым, што жанчыны вымушаныя працаваць на эстакадзе, узвораць палеткі, калоць дровы, браць на сябе ўсю адказнасць за сям'ю й лёс цэлых вёсак. І, як той казаў, ані табе сьлёз, ані сантымэнтаў.

ХРОНІКА

Справа Казуліна

22 лістапада да галадоўкі салідарнасьці з Аляксандрам Казуліным далучыліся Тацяна Ваніна, лідэр АГП **Анатоль Лябедзька** і намесьнік старшыні БСДП(Г) **Анатоль Ляўковіч**.

19 лістапада

Актывіст Саюзу палякаў у Беларусі **Станіслаў Пачобут** трапіў з-за крадаў у шпіталь на абследаваньне. 23 лістапада яго вярнулі ў турму — адбываць 2 сутак арышту.

21 лістапада

Дырэкцыя гомельскага аўтобусага парку № 1 паведаміла, што з 1 снежня не падаўжае кантракту з актывістамі прафсаюзу РЭП **Андрэем Баранавым**, **Іванам Маскаленкам** і **Аляксандрам Купцовым**.

Берасьцейскі абласны суд другі раз за паўгодзьдзе адмяніў рашэньне суду гораду Пінску і Пінскага раёну па накладаньні штрафу на актывіста ПБНФ **Аляксандра Аўсеенку**, абвінавачанага ў правозе незадэкляраванага тавару — наллек і выбарчых улётак. Абодва суды ладзіліся без удзелу абвінавачанага.

Берасьцейскі абласны суд адхіліў скаргу абласной ДАІ на **Юрася Губарэвіча**: 17 сакавіка аўтамабіль актывіста ПБНФ затрымалі на станцыі тэхглядку.

22 лістапада

У Барысаве падчас збору подпісаў пад Пасланьнем Свабоды затрыманы праваабаронца **Алесь Абрамовіч**. 25 лістапада яго затрымалі падчас візэпу сваякоў і лідэраў актывістаў да калёніі «Віцьба-3», дзе трымаюць А.Казуліна. 27

лістапада А.Абрамовіча асудзілі на 15 сутак за арганізацыю несанкцыяванага масавага мерапрыемства.

Стала вядома, што ў гарадзенскіх унівэрсытэтах блякуецца доступ да шэрагу Інтэрнэт-сайтаў, у прыватнасьці — да гарадзкага форуму forum.grodno.net і Livejournal.

Прыйшлі зьвесткі пра звальненьні з палітычных прычынаў пакавалышчыка ААТ «Скарыніна» **Максіма Плешчыка** і **Максіма Залескага** зь фірмы «Плянэта гульняў». Сьлесара Менскага аўтазаводу **Аляксандра Дульчыка** начальства папярэдзіла, каб не балатаваўся ў дэпутаты, прыгразіўшы звальненьнем. Студэнту БДУІР Сяргею К. прыгразілі адлічэньнем, калі ня спыніць збор подпісаў.

У Менску падчас збору подпісаў затрымалі **Лідзію Сітаву**, якая раздавала менчукам газэту «Глоток воздуха».

Адзін з стваральнікаў палітычных флэш-мульту **Павал Марозаў** папрасіў палітычнага прытулку ў Эстоніі.

Камітэт ААН у правах чалавека прызнаў незаконнасьць ліквідацыі **ГА «Грамадзянскія ініцыятывы»**, забавязаву беларускія ўлады аднавіць аб'яднаньне й выплаціць яму кампэнсацыю.

23 лістапада

На допыт у справе «перавозкі наркотыкаў» выклікалі актывістку Саюзу палякаў у Беларусі **Тэрэсу Селівончык**.

Міліцыя Партызанскага раёну Менску адмовілася распачаць крмінальную справу з нагоды апаганьваньня будынку **Ізраільскага інфармацыйна-культурнага цэнтру**, бо не заўважыла ў гэтым распальваньня міжнацыянальнай

варожасьці (на будынку была намалёваная свастыкі й надпісы па-расейску «Бі жьдоу!»).

Падчас расклейкі наллек у Менску затрымалі моладзевых актывістаў **Аляксея Шыдлоўскага** і **Васіля Жакава**.

У Горках з працы ў газэце «Региональные ведомости» звольнілі журналіста **Эдуарда Брокарава**.

На Віцебшчыне затрымалі аўтамабіль, у якім ехаў **Аляксандар Мілінкевіч**: міліцыянты заявілі, што падазраюць машыну ў дарожна-транспартным здарэньні зь сьмяротным вынікам.

24 лістапада

У Бабруйску затрымалі моладзевага актывіста **Валера Мацкевіча**: сьпярга зьвінавацілі ў крадзяжы, потым — у разбойным нападзе. Урэшце склалі пратакол за «распаўсюд друкаваных выданьняў без выходных зьвестак».

Моладзевых актывістаў **Яраслава Грышчэню** і **Арцёма Латаеўскага** затрымалі ў Баранавічах за тое, што хлопцы вывесілі нацыянальны сьцяг на адным з будынкаў.

26 лістапада

У Віцебску каля помніка Караткевічу падчас юбілейных сьвяткаваньняў затрымалі невядомую **дзяўчыну**.

Падчас сэмінару па праблемах гендэрнага бальансу ў Магілёве міліцыянты затрымалі прадстаўнікоў швэдзкіх, украінскіх і літоўскіх нездзяржаўных арганізацыяў. Кіраўніцы групы, прэзыдэнту швэдзкага культурнага цэнтру **Марыі Сўінсэн** выпісалі штраф у 10 базавых велічыняў. Перад візытам міліцыянтаў замежнаікаў здымала група БТ.

Узгадваю размову з адным баўгарынам, які прыяжджаў сюды дзеля абмену досьведам у справе «аксамітных рэвалюцыяў» — у свой час ён быў актыўным удзельнікам вулічных выступаў, што зрынулі спачатку камуністаў, а затым і іхніх спадкаемцаў — сацыялістаў.

«Праглядаў запісы ўсіх вашых апошніх дэманстрацыяў, — казаў мне ён, — і нічога не разумею. Чаму ў вас наперадзе заўсёды ідуць дзеці? У нас студэнтаў, а тым больш школьнікаў запіхвалі глыбей у калёну — тут жа справа сур'ёзная. Тое самае ў грузінаў, азэрбайджанцаў, сэрбаў... Увогуле, дзе вашы мужыкі?»

І праўда: увогуле, дзе нашыя мужыкі?

Мужчынскія ўчынкi ў сёньняшняй Беларусі — зьява настолькі рэдкая, што кідаецца ў вочы. Вось Аляксандар Казулін галадуе больш за месяц. Вось Аляксандар Мілінкевіч, запісаны ў інцытыўныя групы больш як 200 апазыцыйных кандыдатаў, ездзіць па ўсёй краіне й добрасумленна зьбірае подпісы. Вось Мірон уздымае чарговы бел-чырвона-белы сьцяг па-над Віцебскам. Маладафронтаўцы, у якіх перасаджалі ўсіх лідэраў, пад пагрозай 193 артыкулу Крымінальнага кодэксу

працягваюць акцыі пратэсту й выходзяць на плошчу.

Беларусь — краіна хрысьціянская, і таму патрыярхальная. Мужчына — кармілец і абаронца, апірышча сям'і й лідэр грамадства. Калі цяперашнія мужыкі не адчуваюць роднае зямлі пад нагамі й Госпада Бога па-над сабой, сьпіваюцца, губляюць волю й гонар, ператвараюцца ў мэблю ва ўласнай хаце — гэта разбурае і сям'ю, і працу, і нацыю.

Беларусі наканавана трымацца на моцных мужчынах. Бо «жонцы галава муж» і «кожнаму мужу галава — Хрыстос» (Да Карынцыяў 11:3).

На жанчынах Беларусі ня выцягнуць. Горы работы й нетры занядбанага багацьця, вяршыні творчасьці й далягляды духу, вуліцы й начныя дахі чакаюць сапраўдных беларускіх мужчынаў.

Мужыкі! Досьць сьпівацца, лайдачыць і хавацца па кухнях. Пад'ём!

Гэта наша рызыкаўная, руплівая, цяжкая мужчынская справа — нацыянальнае абуджэньне.

в.Малое Сітна

«Чаму ў вас наперадзе заўсёды ідуць дзеці? У нас студэнтаў і школьнікаў запіхвалі глыбей у калёну».

У нядзелю ў Менску прайшла кічавая акцыя-пэрформанс «Шукаем жулікаў», выкліканая заявамі аб тым, што прэзыдэнцкія выбары былі сфальсыфікаваныя. Моладзь шукала таямнічых фальсыфікатараў, што «скралі 400 000 галасоў у Лукашэнкаі, раздавала іранічныя ўлеткі. Некаторыя мінакі, пабачыўшы чырвона-зялёную сымболіку, не разьбіраліся ў сытуацыі: пасылалі куды далей «бээрэсэмаўскіх падхалімаў». «Такая рэакцыя ня можа ня радаваць», — зазначаюць удзельнікі акцыі.

Пальцы на горле

Менск спрытна выкарыстоўвае міжнародныя супярэчнасьці па ўсіх азімутах. Піша Аляксандар Класкоўскі.

Памятаеце вобраз «горла Расеі і Заходняй Эўропы»? Гэтая мэтафара вырвалася з вуснаў Аляксандра Лукашэнкі, калі ён казаў украінскім журналістам пра патэнцыял гіпатэтычнага хаўрусу між Менскам ды Кіевам.

Гэты вобраз падаецца ці не галоўным. Зь яго вынікае наступнае:

— першы беларускі прэзыдэнт жыве катэгорыямі барацьбы, нават калі кажа пра супрацу;

— па вялікім рахунку, ён пачуваецца чужым як для Захаду, так і для Масквы;

— ён гатовы напоўніцу скарыстацца тымі супярэчнасьцімі геапалітычнага, нават цывілізацыйнага кшталту, што існуюць і яшчэ доўга (заўжды?) будуць існаваць між Эўропай і Расеяй.

І ня толькі між гэтымі вялікімі гульцамі. Не выпадкова нарадзілася ідэя «вялікай дугі» вонкавай палітыкі.

Можна кпіць з пэрспэктываў здабычы нафты ў басэйне Арынока, але факт тое, што ў сёньняшнім разадраным, пастаўленым на вушы сьведзе айчыннай дыпляматыі мае абсяг для манэўру.

Антыамэрыканісты, фундамэнталісты, папулісты — партнэраў, якія адгукаюцца з паўслова, досыць багата.

І гаворка ня толькі пра маргіналаў. Ва ўсякім разе, энэргетычнае супрацоўніцтва, якім Менск спакушае, напрыклад, Украіну і Азэрбайджан, цалкам мае пэрспэктыву. Бо Лукашэнкава тэза «і нікому б ня кланяліся» цалкам пераканаўчая і для Юшчанкі, і для Януковіча, і для Аліева, і для любога нармальнага лідэра сувэрэннае дзяржавы.

Ды і Барозу з Саліянам, і Мэркель з Шыракам таксама кіруюцца імпэратывамі Realpolitik.

Засьцерагаючыся энэргетычнага дыктату Крамля, яны сёньня міжволі падладжваюцца ці могуць падладзіцца пад беларускую ўладу.

Глядзеце: яна фактычна з парога наладзіла абструкцыю новай стратэгіі ЭЗ. І разам з тым — займела піяраўскі плён, бо магчымасьць торгу застаецца.

Між тым зноў разьвярэджаныя фобіі расейскіх элітаў датычна таго, што сінявокая хаўрусьніца можа ў любы момант здрадзіць з Брусэлем. Бач, той ужо прапануе шлюбны кантракт!

Нават заява пра фальсыфікацыю мінулых выбараў, якая, здавалася б, мусіла выклікаць сусьветны фурор, боўтнула, як у балота. Ні Крамлю, ні Эўразьвязу цяпер усчынаць звон не выпадае. Маскве, якая падтрымала трэці тэрмін, тут увогуле толькі маўчаць у анучку. Дый Брусэль як мыла зьёўшы. Іначай — адразу пытаньне: а чаго ж вы гэнаму «нелегітымнаму» толькі што пернік прапанавалі?

Карацей, моўчкі праглынулі заяву, сэнс якой: у сябе дома што хачу, тое і раблю!

Бачыце, як лёгка кладуцца пальцы на «горла Расеі і Заходняй Эўропы»? Канечне, наўна лічыць, што ў тых гульцоў няма козыраў. Але, што б ні казалі, рэжым спрытна гуляе на калізіях між Захадам ды Ўсходам (маецца на ўвазе ня толькі Расея, але і Кітай, мусульманскі абсяг). А таксама між Поўначчу і Поўднем (вазьмеце ўкараненьне ў Рух недалучэньня).

Карацей, Менск выкарыстоўвае міжнародныя супярэчнасьці па ўсіх азімутах.

Таму прагнозы, што рэжым вось-вось апынецца між молатам ды кавадлам, мусіць, збольшага выдаюць жаданае за існае. Хутчэй што ў нейкай пэрспэктыве спрацуюць працэсы эрозіі.

Як нам захаваць СНД?

Фэльтон Лёліка Ушкіна.

Менскі саміт СНД — першы ў гэтай арганізацыі, калі скандальны аспект зацьміў палітычны. Ці ня ёсьць скандал той самай новай цудоўнай выратавальнай канцэпцыяй, якая можа захаваць СНД?

Давайце на хвілінку ўявім, што ніякага скандалу ў Менску на гэтым тыдні не было. Ні «прыпонаў» журналістам «МК» і «Ъ» на ўваходзе ў чупа чупс. Ні дэмаршу іхных расейскіх калегаў. Ні Пуціна, які хаваецца ад аб'ектываў чэсных журналістаў, пакуль тыя ў сваю чаргу, намагаючыся пратараніць карэ ягонных бодзігардаў, енчаць: «Што вы робіце, гады, у нас з вамі адна саюзная дзяржава!»

Што ў такім выпадку мы атрымалі б з інфармацыйных стужак?

«Кіраўнікі дзяржаваў СНД загадалі Савету Міністраў замежных спраў Судружнасьці распрацаваць канцэпцыю рэфармаваньня арганізацыі... саміт судзейнічаў пашырэнню рэгіянальнага супрацоўніцтва... важны крок на шляху абмену прававой інфармацыяй...»

У гідзе сусьветных навінаў такога кшталту піскулькі саступаюць месца нават прэс-рэлізу дырэкцыі сыднэйскага запарку аб тым, што

самка гіпапатама разрадзілася трыма альбіносамі.

Саміт, а з улікам крызісу СНД, магчыма, і ўвесь праект постсавецкай інтэграцыі, выратаваў гучны скандал вакол тых самых расейскіх журналістаў.

Гэта павінна выклікаць у галовах Рушайлы і іншых адказных за ідэю захаваньня СНД адпаведныя мазгавыя канвульсіі.

Магчыма, VIP-скандалы і ёсьць новай філязофіяй СНД.

Пры гэтым Рушайлу ня трэба рабіць стаўку на лёс.

Было б файна за месяц да наступнага курултаю лідэраў Судружнасьці ў часопісе Расейскай фэдэрацыі цэлаахоўнікаў «Бацяня-камбат» друкануць артыкул «Родзічы Рахмова ня могуць зьлезьці з траўкі». Пасля гэтага на саміце ў Душанбэ цэлаахоўнікаў Пуціна не дапускаюць у залю паседжаньняў. У адказ на гэта ў знак карпаратыўнай салідарнасьці ўсе цэлаахоўнікі звальваюць з саміту. Смак!!!

З актэрамі пытаньняў ня будзе: ня зьніклі яшчэ прэзыдэнты-фрыкі, якія вераць, што Судружнасьць мае будучыню. Яны маральна гатовыя праявіць свае актэрскія таленты.

Напрыклад, у Душанбэ адзін прэзыдэнт (зразумела, адпаведна з сцэнарам) можа запатрабаваць адзінай вольнай эканамічнай зоны гандлю зратычнымі часопісамі, другі — пашырэння абмену інфармацыяй аб тым, з кім гуляе Пэнэлэпа Круз. У трэцяга падчас саміту «выпадкова» з кішэні можа вытрусіцца пакецік з грашыма. Чацьверты хай заявіць, што пяты яго дастаў...

Іншым спосабам вы цікавасьць да СНД не захаваце!

23 лістапада Моладзь БНФ вывесіла расьцяжку над вуліцай Няміга «Віншуем «Нашу Ніву» са 100-годзьдзем. Моладзь БНФ». Гэта самае смелае зь віншаваньняў газэце. Дзякуй!

Якія правы мае ў нас акцыянэр?

Не запрасілі ні на адзін сход, ня выплацілі капейкі дывідэндаў, а цяпер яго з замілаванасцю просяць перадаць бязвыплатна акцыі «Маладэчнапіва» на... добраахвотнай аснове.

У кастрычніку гэтага году акцыянэры ААТ «Маладэчнапіва» атрымалі цікавыя пакеты. Урываючы праграма звароту да «паважанага акцыянэра» дырэктара ААТ Л. Нехвадовіча нельга не прывесці. Хоць ён і вялікі, але ж надта калярытны: «Вступіў у сілу Указ Прэзідэнта ад 28 августа 2006 №538 «О мерах по финансовому оздоровлению убыточных акционерных обществ» (далее — Указ). К Указу прилагается перечень убыточных акционерных обществ, в который включено и ОАО «Молодечнопиво». Суть данного Указа заключается в том, что убыточным акционерным обществам предоставляется отсрочка на 5

лет по уплате налогов, сборов (пошлин), бюджетных ссуд и других платежей в республиканский и местный бюджеты. Одним из обязательных условий оказания государственной поддержки согласно пункту 2.2 Указа является: «доведение не позднее шести месяцев со дня опубликования настоящего Указа до 100 процентов путем безвозмездной передачи в собственность Республики Беларусь или административно-территориальных единиц акций, принадлежащих акционеру (кроме акций, принадлежащих Республике Беларусь и административно-территориальным единицам), в том числе акций, приобретенных гражданами Республики Беларусь за денежные средства на льготных условиях и в обмен на именные приватизационные чеки «Имущество».

Яшчэ ў атрыманым пакеце быў канвэрцік з гатовымі, акуртаньнека запоўненым зваротным адрасам. Туды трэба ўкласці цёпленькае заяўленьне, куды ўнесці ўсяго толькі сваё прозьвішча, дату і подпіс. Заява гэтая — таксама вяршыня славы: «Прошу принять безвозмездно акции, принадлежащие мне, как акционеру ОАО «Моло-

дечнопиво» в количестве ___ штук стоимостью 3 300 руб. за одну акцию на общую сумму ___ рублей, в коммунальную собственность Молодечненского района на добровольной основе».

Што гэта? Ці ўлады намерсе забыліся, што ў нас самая прагрэсіўная, самая народная дзяржава ва ўсёй акрузе? Ці то мясцовыя пуда-кіраўнікі ў свой час вучыліся на тройкі, а цяпер грошы і страх перад начальствам затлумілі ў галовах астаткі здаровага сэнсу і гламаздыяць вось такія пісулькі? Пра сумленьне гаварыць тут не да месца. Ну, гляньце: чалавека не запрасілі ні на адзін сход акцыянэраў, ён ня бачыў аніякіх дывідэндаў, а цяпер яго з замілаванасцю просяць (можа, лепей, каб енкам енчыў!) перадаць бязвыплатна свае акцыі (!) на добраахвотнай аснове (!!!). Людцы, дзе мы жывем: дзе рэальнасьць, а дзе фантазмагорыя? Зразумела, што ў рыначных умовах розныя эканамічныя аб'яднанні будуць з рознай ступенню поспеху ўзьнікаць, існаваць у добрым здароўі і лопатца, але ж у гэтай сытуацыі ў людзей патрабуюць здаць акцыі *над сыягам дзяржавы і прэзідэнта...*

Сяргей Брадавы, Маладэчна

«Апазыцыйны» пісьменьнік — «апазыцыйная літаратура»?

На філфаку БДУ адбыўся інцыдэнт. Неафіцыйным распараджэньнем кіраўніцтва загадана змяніць праграму правядзеньня чарговай рэспубліканскай навуковай канфэрэнцыі, бо на пленарнае пасяджэньне арганізатары мелі неасцярожнасьць запрасіць «апазыцыйнага» паэта Ніла Гілевіча. А гэта, так бы мовіць, кідае цень на «палітычна граматыную» пазыцыю ўнівэрсытэту і філялягічнага факультэту ў прыватнасьці. Ніл Гілевіч, кілясык беларускай літаратуры і часты гошч да некаторага часу на філфаку, цяпер — persona non grata. Ня дзіва, што студэнты-філэлягі апошняга пакаленьня ў вочы ня бачылі ні Гілевіча, ні Барадуліна, ні шмат каго яшчэ.

Тутэйшая

Прэмію далі «Мэдыцынскім вёснікам»

У карэліцкай раённай больніцы пэрсанал прызычаіўся атрымліваць пры канцы лістапада так званую навагоднюю прэмію. Гэтым разам шмат каго чакаў непрыемны сюрпрыз. Пасьля таго, як чалавек расьпісаўся ў дакумэнце, ён даведваўся, што ягона прэмія часткова ці цалкам пойдзе на падпіску. Такім чынам карэліцкая пошта выканала плян па падпісцы на раёнку ды «Мэдыцынскі вёснік».

Мэдыкам казалі, што іхныя прэміяльныя ўжо пералічаны на пошту. Людзі толькі абураліся, але ніхто не наважваецца бараніць свае правы — кантракт трымае за горла. Кожны ведае, што прычыну для званьнення знойдуць абавязкова, а знайдзі ты потым працу ў Карэлічах.

І тое ж датычыць ня толькі мэдыкаў, але і настаўнікаў ды іншых бюджэтнікаў.

Пастаял-ка

Улады Горадні парушылі зацьверджаны Лукашэнкам плян рэканструкцыі

Гэта сьцьвярджаюць у БелНДІ «Горадабудаўніцтва». А колькі тыдняў таму ў Горадні зруйнавалі чарговую камяніцу — будынак старога млына, што побач з чыгуначным вакзалам.

Падчас будаўнічых працаў вясной—летам 2006 г. у Горадні ўпраўленьне па ахове гісторыка-культурнай спадчыны і рэстаўрацыі Мінікульту зафіксавала шматлікія парушэньні закону. Аб чым было зроблена афіцыйнае прадпісаньне. БелНДІ «Горадабудаўніцтва», які распрацаваў Генэральны плян Горадні (зацьверджаны прэзідэнтам Беларусі ў 2003 г.), даў афіцыйную ацэнку працам, якія вядуцца ў Горадні сёньня: «На жаль, работы, што фактычна выконваюцца цяпер, не адпавядаюць вышэйпазначаным горадабудаўнічым праектам». У Міністэрства культуры быў накіраваны ліст, у якім падрабязна разглядаюцца парушэньні, зробленыя падчас рэканструкцыі вясной—летам 2006 г. Работам, якія плануюць правесці гарадзеньскія ўлады ў бліжэйшы час, даецца нэгатыўная ацэнка: «Заплянавана будаўніцтва пярэ-

чынь патрабаваньням Закону аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны». У лісьце таксама маюцца рэкамэндацыі па вывадзеньні руху гарадзкага транспарту ў абыход цэнтральнага гістарычнага ядра.

Гарадзеньскія ўлады пакуль не рэагуюць на заўвагі міністэрства ды НДІ. «Рэканструкцыя» працягваецца. Паўмесяца таму ў раёне чыгуначнага вакзалу зруйнавалі будынак старога млына, каб потым... пабудаваць новы трохкі далей ад дарогі. Улады абяцаюць аднавіць млын і разьмясьціць у ім рэстаранчыно ды невялічкі музэй.

На сайце harodnia.com размешчана падрабязная інфармацыя пра рэакцыю Міністэрства культуры ды БелНДІ «Горадабудаўніцтва» на «рэканструкцыю» цэнтру Горадні, неабходныя кантакты, а таксама адрасы структураў, куды трэба зьвяртацца, і прыбліжны тэкст звароту.

Сямён Печанко

Ян Павал II у Беларусі

На канфэрэнцыі ў Менску сабраліся прэфэкт Кангрэгацыі каталіцкага выхавання з Ватыкану, кардынал Сьвэнтак, прафэсарка Здыбіцка.

У менскай Катэдры 25 лістапада адбыўся сымпозіум «Ян Павал II — чалавек веры і культуры». Канфэрэнцыя завяршала год вялікага папы ў Беларусі. Для ўдзелу ў форуме сабраліся духоўныя асобы на чале з кардыналам Зянонам Грахалеўскім, прэфэктам Кангрэгацыі каталіцкага выхавання, ці, кажучы сьвецкай мовай, міністрам адукацыі Ватыкану, кардыналам Казімерам Сьвэнтакам, Апостальскім нунцыям Марцінам Відавічам, біскупамі з усёй Беларусі. Прысутнічалі і прадстаўнікі Праваслаўнай Царквы, грамадзкіх арганізацый, амбасадаў, журналісты.

Першым выступіў кардынал Грахалеўскі, які распавёў пра дзейнасьць Яна Паўла II у каталіцкім навучанні і выхаванні, дакумэнты, якія рэгулявалі дзейнасьць касцельных і каталіцкіх навучальных устаноў. Касцельныя — гэта тыя, што непасрэдна падпарадкоўваюцца Ватыкану, а каталіцыя навучальныя ўстановы ня маюць непасрэднага дачынення да сьвятога пасаду, гэта звычайныя школы ці ўнівэрсытэты, але выкладаньне і выхаваньне там заснаванае на каталіцкіх падмурках.

Пасля II Ватыканскага Сабору колькасць каталіцкіх навучальных устаноў значна павялічылася. Цяпер ўнівэрсытэтаў у сьвеце больш за 1 300, а школ каля 200 000. Прычым яны карыстаюцца вялікай папулярнасьцю нават у тых краінах, дзе каталікоў вобмаль, якіх 5—7%: Тайлянд, Тайвань, Румынія, Лібан.

Кардынал асабліва падкрэсліў вагу каталіцкага навучаньня ў сучасным сьвеце, таму што веды бязь веры і любові часта становяцца прычынай не дабрабыту, а зла: новых відаў зброі і новых, больш жорсткіх войнаў.

На прэс-канфэрэнцыі працягнулася размова пра каталіцкую адукацыю. Біскуп Антоні Дзям'янка, адміністратар Менска-Магілёўскай архідыяцэзіі, распавёў пра тое, як арганізавана навучаньне рэлігіі на Беларусі, што ўсе нядзельныя школы пры касцёлах цяпер праходзяць дзяржаўную рэгістрацыю.

Біскуп падкрэсліў, што сёньня даволі цяжка пабудаваць новыя сьвятыні ў мікрараёнах буйных гарадоў, а менавіта там жыве найбольш дзетак, якіх трэба

падрыхтаваць да Першай Камуніі.

Кардынал Казімер Сьвэнтак распавёў пра працу Вышэйшай духоўнай сэмінарыі Пінску. Асабліва адзначыў ён тое, што навучаньне праводзіцца цалкам па-беларуску прафэсарамі-беларусамі, якія вучыліся для гэтага ў каталіцкіх унівэрсытэтах Польшчы. Пакуль асноўная праблема тут, на думку кардынала, — брак беларускіх адпаведнікаў для лацінскіх тэрмінаў тэалёгіі і філязофіі,

Біскуп Дзям'янка на сымпозіюме: Сёньня цяжка пабудаваць новыя сьвятыні ў мікрараёнах буйных гарадоў.

але гэта ўжо толькі справа часу. І нагадаў, што ў 2007 г. адбудзецца першы выпуск сэмінарыі.

На сымпозіюме прагучаў таксама даклад кардынала Сьвэнтака пра адраджэньне Касцёлу ў Беларусі падчас пантыфікату Яна Паўла II.

Прафэсар юрыспрудэнцыі Люблінскага каталіцкага ўнівэрсытэту і ўнівэрсытэту кардынала Стэфана Вышынскага ў Варшаве, кансультант Папскай рады ў інтэрпрэтацыі праўных тэкстаў у Ватыкане ксэндз Юзаф Крукоўскі рас-

павёў пра сувязі паміж паўсюдным і мясцовым касцёламі ў сьвеце вучэньня Яна Паўла II.

Кандыдат гістарычных навук Алесь Жлутка распавёў пра гісторыю станаўленьня і разьвіцьця Касцёлу на Беларусі ад апостала Андрэя да Яна Паўла II.

Зьмястоўна і цікава распавяла пра спадчыну Яна Паўла II на беларускай мове пісьменьніца, галоўная рэдактарка часопісаў «Наша вера» і «Ave Maria» Крыстына Лялько, якая сама прыклала вялікія намаганьні для таго, каб кожны беларус змог далучыцца да багацьця твораў папы. Сёньня на беларускай мове выдадзены дзясяткі энцыклік і кніг вялікага папы, сярод якіх і ягоны апошні твор «Памяць і самасьведомасьць».

Сястра Зоф'я Здыбіцкая, прафэсарка, доктарка філязофскіх навук, былая дэканка філязофскага факультэту Люблінскага каталіцкага ўнівэрсытэту, у сваім дакладзе зьвярнула ўвагу прысутных на разуменьне чалавека ў філязофіі Яна Паўла II, на яго навуку любові. Здыбіцкая — адзін з найзначнейшых каталіцкіх філёзафаў сучаснасьці.

Падсумаваньнем дня стала сьвятая імша аб хутчэйшай кананізацыі Яна Паўла II, якую адпраўляў кардынал Зянон Грахалеўскі зь іншымі сьвятарамі. Падчас яе не пакідала адчуваньне, што вялікі папа паглядае на нас ня толькі зь вялікага партрэта каля аўтара, але непасрэдна ёсьць тут, цешыцца, што хоць такім спосабам здзейсніў сваю мару — прыбыў на Беларусь.

Пасля сьв. імшы адбылася цырымонія ўзнагароджваньня пераможцаў у конкурсе ведаў пра Яна Паўла II і канцэрт хору *Organum*, які ў Кракаве калісьці заснаваў яшчэ Караль Вайтыла.

Ларыса Дарашэнка

ЮЛІЯ ДАРАШКЕВІЧ

Адкрыцьцё Канстантынопалю

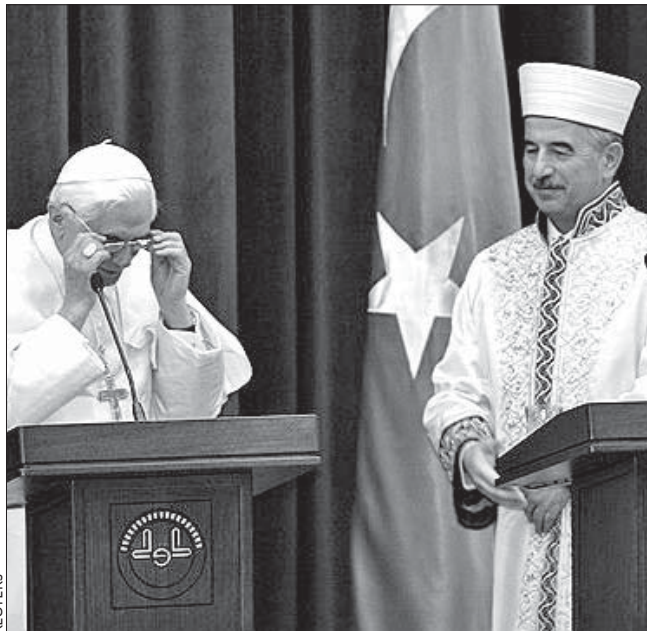
Візыт Бэнэдыкта XVI у Турцыю — падзея выключна важная і ў рэлігійным, і ў гістарычным сэнсах.

Перадусім, гэта першы візыт новага папы ў мусульманскую краіну. Зважаючы на той несупышны ланцуг непаразуменьняў і правакацыяў, што спавіў чалавецтва на мяжы XX і XXI стагодзьдзяў, за гэтым візытам сочыць увесь сьвет. Турцыя чакае на ганку Эўропы ўжо не адзін дзясятка гадоў. Чаканьне абяртаецца нецярпеньнем. Толькі 10% турак пешацца з прыезду Сьвятога Айца. А больш за мільён выйшлі на вуліцы на апошнія выходныя, каб запрэчыць гэтаму. Таму гэты паездка вымагала вялікае чалавечае мужнасьці ад Папы. Але й надта шмат залежыць ад гэтага візыту.

Таму, не зважаючы на перасьцярогі (чакаючы нават тэракту), папа Бэнэдыкт XVI усё ж прыбыў 28 лістапада ў сталіцу Турцыі Анкару. У аэрапорце яго сустрэў прэм'ер-міністар краіны Рэджэп Эрдаган, а таксама герархі Каталіцкае царквы ў Турцыі.

Магчымасьць сустрэчы Папы з кіраўніком ураду Турцыі была пад вялікім пытаньнем, і тое, што яна адбудзецца, стала вядома толькі перад вылетам Папы з Рыму, адкуль яго даставіў спецыяльны рэйс кампаніі «Аліталія» ў суправаджэньні самалётаў ВПС. Прэм'ер-міністар Турцыі падкрэсьліў гістарычную значнасьць Стамбулу як места, дзе сустракаюцца розныя культуры і цывілізацыі. Папа, у сваю чаргу, падтрымаў імяныя Турцыі да ўстаўленьня ў Эўразьвяз.

Пасьля Папа дэманстраваў наведваў маўзалеі

REUTERS

Мустафы Атацорка, заснавальніка сёньняшняй, сьвецкай турэцкай дзяржавы і ўсклаў вянок на ягоную магілу. Пасьля сустрэўся з прэзыдэнтам Ахмэтам Нэджэтам Сэзэрам і з кіраўніком упраўленьня па справах рэлігіі муфціем Алі Бардакаглу. Першы дзень візыту завяршыўся сустрэчай Бэнэдыкта XVI з дыпляматычным корпусам, акрэдытаваным у Турцыі.

На другі дзень Бэнэдыкт XVI езьдзіў ў старажытны Эфэс, дзе адправіў імшу. Санктуарый, які называюць «домам Марыі», пабудаваны на тым месцы, дзе пад апекаю сьвятога апостала Яна Багародзіца правяла апошнія гады свайго зямнога жыцця. Апоўдні па мясцовым часе Бэнэдыкт XVI у літургічных шатах зьявіўся ў сьвятыні. Яго тут віталі сабраныя вернікі і пілігрымы. Сымбалічна, што гэтае месца наведваюць ня толькі хрысьціане, але і мусульмане, якія таксама шануюць маці Хрыста.

Гэты санктуарый ужо наведвалі раней папярэднікі Бэнэдыкта XVI Павал VI і

Ян Павал II. У сваёй прамове Папа згадаў асобу свайго папярэдніка Яна XXIII, які да свайго выбарнага працаваў Апостальскім Нунцыем у Турцыі і ўсталяваў добрыя адносіны зь мясцовым насельніцтвам. Сэнс прамовы Папы зводзіўся да неабходнасьці паважаць свабоду сумленьня і з павагаю ставіцца да незалежнасьці рэлігійных супольнасьцяў. «Безумоўна, я спадзяюся, што вернікі, незалежна ад таго, да якой рэлігійнай супольнасьці належаць, змогуць ажыццяўляць свае правы», — сказаў Папа.

Сьвяты Айцец цэлебраваў сьвятую Імшу, якая адбывалася пад дахам, усталяваным побач са сьвятыняй. У месцы ўсьпеньня Багародзіцы Бэнэдыкт XVI нагадаў, што «Ісус прыйшоў, каб прынесці мір усім народам». Пантыфік зьявіў увагу на тое, што Царква павінна веставаць сьвету мір і быць прыладаю яго дасягненьня. Ён таксама падкрэсьліў, што Марыю ўшаноўваюць таксама вызнаўцы ісламу і што ў сьвятой Імшы бяруць удзел

прадстаўнікі некалькіх усходніх абрадаў каталіцкае царквы. Разам з тым Папа адзначыў, што хрысьціянская супольнасьць у Турцыі невялікая і штодзень сутыкаецца з праблемамі. Сваю гамілію ў турэцкай сьвятыні Папа завяршыў фразою на турэцкай мове.

Малітва вернікаў чыталася на некалькіх мовах. З Эфэсу Бэнэдыкт XVI накіраваўся ў Стамбул. Там ён наведваў патрыяршы сабор Сьвятога Юр'я, дзе маліўся супольна з прыватным Патрыярхам Канстантынопальскім Варфаламеем I, пасьля чаго адбылася прыватная сустрэча паміж Папам і Патрыярхам. Ня выключана, што на ёй абмяркоўваліся й пытаньні злучэньня цэркваў.

Патрыярх Канстантынопальскі прасіў турэцкую супольнасьць напярэдадні прыезду папы не ствараць «непрыемных інцыдэнтаў» падчас папскага візыту. Праваслаўны патрыярх заявіў, што візыт Бэнэдыкта XVI — цудоўная магчымасьць для Турцыі пераканаць яго, што гэты край мусіць стаць часткаю Эўразьвязу. А да гэтага туркі даўно імкнуцца. Калі прагэсты супраць візыту Бэнэдыкта XVI ператворацца ў гвалт, то гэта будзе праблемаю найперш для Турцыі напярэдадні вызначальнага эўрасаміту ў сярэдзіне сьнежня. Варфаламей I перакананы, што і як мусульманская краіна Турцыя можа стаць часткаю супольнае Эўропы. Тут патрыярх цалкам мае рацыю, бо эўрапейцаў не бянтэжаць мусульманскія Боснія й Альбанія. Іншая рэч, што насельніцтва Турцыі сёньня складае пад 70 мільёнаў чалавек і Турцыя здаецца небясьпечным канкурэнтам: сёньня эканамічным, а

Страшная сьмерць Аляксандра Літвіненкі

Увечары 23 лістапада ў лёнданскім шпіталі ў страшных пакутах памёр былы падпалкоўнік ФСБ Расеі Аляксандар Літвіненка. Тры тыдні таму яго атруцілі радыяактыўным палёнем. Сярод іншага былы выведнік займаўся незалежным расьсьледаваньнем забойства журналісткі Ганны Паліткоўскай.

У дзень меркаванага атручваньня ў Аляксандра Літвіненкі былі, як мінімум, дзьве сустрэчы. Раніцай ён піў гарбату ў адным з лёнданскіх гатэляў з двума расейцамі — сваім сябрам бы-

лым ахоўнікам Беразоўскага Андрэем Лугавым і невядомым, якога звалі Ўладзімер, якога цяпер лічаць галоўным падазраваным. Пазьней Літвіненка абедаў у сушы-бары з італьянцам Марыё Скарамэлам.

Падпалкоўнік ФСБ Аляксандар Літвіненка ўцёк у Лёндан пасля таго, як абнародаваў зьвесткі, якія нібыта сьведчаць аб падрыхтоўцы расейскіх спецслужбаў да замаху на расейскага алігарха Барыса Беразоўскага, які атрымаў палітычны прытулак у Вялікай Брытаніі.

Аляксандар Літвіненка гэтаксама выдаў кнігу «ФСБ падрывае Расею», у якой сьцьвярджаў, што расейскія спецслужбы арганізавалі выбухі жылых дамоў у Маскве ў 1999 годзе, каб стварыць падставу для разгортваньня ваеннай апэрацыі ў Чачэніі. Сябры і знаёмыя лічаць, што да атручваньня датычныя расейскія ўлады. Масква ў сваю чаргу катэгарычна абвяргае любую сувязь з тым, што адбылося.

Прэса «маскоўскі сьлед» дыскутуе. На думку «Гардыян», Літвіненка быў зама-

лой птушкай, каб яму помсьцілі. Для «Таймз» жа падазроная сама частата, зь якой гінуць крытыкі пуцінскай вайны ў Чачэніі. Называюць і прозьвішча расейскага дыплямата, пэўнага Кірава, які быццам бы мог увесьці палёніў у Брытанію.

Сьляды радыяактыўнага палёня знайшлі ў пяці месцах у Лёндане, куды завітваў Літвіненка да шпіталізацыі. Скура яго выпраменьваньне затрымлівае, але калі палёніў трапляе ўся рэдзіну арганізму, ён яго спальвае, і паратунку няма.

МБ

Ягор Гайдар трапіў у больніцу з прыкметамі атручэньня

Былы выканаўца абавязкаў прэм'ер-міністра Расеі (пачатак 1990-х) Ягор Гайдар шпіталізаваны з прыкметамі атручэньня. *France Press* са спасылкай на *Financial Times* паведамляе, што Гайдару стала кепска яшчэ на тым тыдні, калі ён знаходзіўся ў Ірляндыі. Журналісту Гайдар паведаміў, што праблема са здароўем зьявіліся 24 лістапада, пасля зьездзенага ў дублінскім гатэлі сьняданку.

У Дубліне Гайдар прэзэнтаваў сваю кнігу

«Сьмерць імперыі: урокі для сучаснай Расеі».

Financial Times піша, што кіраўнік РАА «ЕЭС Расеі» і найбліжэйшы паплечнік Гайдара Анатоль Чубайс выказаў думку, што былога в.а прэм'ер-міністра справавалі атруціць. Але ён ня стаў вінаваціць у гэтым Крэмль альбо расейскія спецслужбы.

Сам Гайдар пакуль ніякіх высноў і заяваў не рабіў.

bbcussian.com

Тыбэцкага Мірона арыштавалі

Калі ў студзені 2002 году тагачасны прэм'ер-міністар Кітая Жу Ронцзі наведваў Мумбай, малады тыбэцкі журналіст Тэнзін Цундзэ залез па рыштаваньнях на чатырнаццаць паверх будоўлі перад пяцізоркавым гатэлем, дзе жыў кітайскі прэм'ер, каб разгарнуць велізарны транспарант «Свабоду Тыбэту». Летась у Бангалоры Тэнзін раптам зьявіўся на даху 200-павярховага будынку акурат над тым будынкам, дзе Ван Цзібао, наступнік Жу Ронцзі, сустракаўся з індыйскімі навукоўцамі.

Рызыкуючы жыцьцём, ён кідаў мінакам улёткі, выгукваючы «Ван Цзібао, вы ня можаце прымусіць нас маўчаць».

У аўторак пільныя індыйскія ўлады, напярэдадні прыезду кітайскага кіраўніка, выкарысталі забыты артыкул Крымінальнага кодэксу часу брытанскага панаваньня і пасадылі Тэнзіна пад хатні арышт у гімалайскім месьце Джарамсала. Там у выгнаньні жыўе Далай-Лама і сто тысячаў тыбэцкіх уцекачоў. Кітай захапіў Тыбэт у 1950 г.

Сяргей Богдан

Мэрам Варшавы ўпершыню стала жанчына

Былая старшыня Нацбанку Польшчы і віцэ-прэзідэнт Эўрапейскага банку рэканструкцыі і развіцця Ганна Гранкевіч-Вальц (**на фота**) на муніцыпальных выбарах апырэдзіла былога прэм'ер-міністра Казімежа Марцінкевіча.

Яшчэ тры месяцы таму выканаўца абавязкаў мэра, сяб-

ра кіраўнічай партыі «Права і справядлівасць» Казімеж Марцінкевіч быў бюспрэчным лідэрам апытанняў грамадзкай думкі. Аднак у панядзелак Ганна Гранкевіч-Вальц атрымала 53% галасоў — на шэсьць адсоткаў болей ад Марцінкевіча.

Частка электарату левых партыяў і посткамуністаў,

выбіраючы паміж прадстаўніком «Права і справядлівасці», партыі, якую ўзначальваюць перакананыя антыкамуністы, і кандыдаткай ад лібэральнай «Грамадзянскай плятформы» Дональда Туска, сьледам за сваімі лідэрамі выбралі «меншае ліха».

На пытаньне, чаму Казімеж Марцінкевіч — адзін з найпапулярнейшых палітыкаў у Польшчы — прайграў, маецца некалькі адказаў. Па-першае, Марцінкевіч — не варшавяк, па-другое, сталічныя жыхары проста не маглі дапусціць, каб кіроўная партыя атрымала акрамя пасадаў прэзідэнта, прэм'ера, сьпікера парламэнту яшчэ і фатэль мэра Варшавы.

У кампаніі Казімежа Марцінкевіча было зроблена колькі прыкрых абмылак. Супрацоўнікі ягонага штабу без дазволу выкарысталі ў кампаніі песьню пра Варшаву папулярнага рок-гурту. Затым зрабілі памылку, праграмуючы аўтамат, які тэлефанаваў варшавякам і ўключваў запіс з голасам кандыдата. Машына абудзіла дзясяткі тысячаў

варшавякаў а другой-трэцяй гадзіне ўначы.

«Адзін той дзень, а дакладней ноч, тэлефанаваньняў паўплывала на вынікі галасаваньня», — заявіў Марцінкевіч.

Апазыцыя выйграла выбары мэраў у Кракаве, Беластоку, Любліне, кіраўнічая партыя — у Лодзі, Радаме, Плоцку. У Познані і яшчэ шэрагу гарадоў перамаглі незалежныя кандыдаты.

PM

АПЫТАНЬНЕ НА САЙЦЕ NN.BY

Мэрам Варшавы стала жанчына.

А хто стане першай жанчынай-мэрам Менску?

Зінаіда Бандарэнка	13 (20.3%)
Кацярына Карстэн	2 (3.1%)
Іна Кулей	26 (40.6%)
Анжаліка Агурбаш	4 (6.3%)
Тацяна Сулімава	3 (4.7%)
Лідзія Ярмошына	16 (25.0%)

Усяго прагаласавала за дзень на 20.00 29 лістапада: 64

Галадамор прызнаны генацыдам украінскага народу

Падчас саміту СНД Вярхоўная Рада Ўкраіны прыняла рашэньне прызнаць галадамор 1932—33 гадоў генацыдам украінскага народу. Тады ў выніку сталінскае палітыкі загінула ад голаду некалькі мільёнаў украінцаў, а пільні ўцекачоў дасягнулі Беларусі.

Нягледзячы на супраціў камуністаў і прарасейскіх фракцый, пастанова прайшла 233 галасамі «за» ў вяршыне, прапанаваным прэзідэнтам Украіны Віктарам Юшчанкам з папраўкамі лідэра сацыялістаў, сьпікера парламэнту Аляксандра Мароза.

Расея засьцерагала Ўкраіну ад прыняцьця такога рашэньня. Масква прэтэндуе на савецкую спадчыну і хоча, каб яна глядзелася харошай.

Адкрыцьцё Канстантынопалю

Працяг са старонкі 20.

заўтра й духоўным.

Да таго, Усясьветны Патрыярх Канстантынопалю чарговы раз папрасіў турэцкія ўлады аб дазvole навоў адкрыць зачыненую ў 1971 годзе праваслаўную сэмінарыю на востраве Халкі, што існавала там стагодзьдзямі. Праваслаўных у Турцыю засталася некалькі тысячаў,

але і яны могуць зьнікнуць, калі ім ня будзе сьвятгароў.

Нібы ўсё адбылося як мае быць. Сьвяты Айцец Бэнэдыкт XVI сустрэўся з турэцкімі ўрадоўцамі й духоўнымі, праграма візыту не была сарванаю.

Але... Тымчасам Эўракамісія перэкамэндавала часткова перапыніць перамовы з Турцыяй аб яе ўваходжаньні ў Эўразьвяз.

Але... Каб не дражніць турэцкіх нацыяналістаў, якія імгэтна пратэставалі супраць візыту, сьвецкі прэзідэнт Турцыі Сэзэр наклаў вэта на закон, што меў зраўняць у маёмасных правах немусульманаў з астатнімі жыхарамі краіны. А менавіта на гэтым законе настойваў Эўразьвяз. Выглядае, што нават да заканчэньня візыту пантыфіка яго вынікі ўжо з двух бакоў імкнуцца зьвесці ў нішто. А Эўропа бяз Турцыі, як і безь Беларусі, няпоўная.

Сяргей Харэўскі

Рэкорды лістапада

Сёлетні лістапад б'е тэмпературныя рэкорды. 27 лістапада ў Менску абсалютны максымум быў перавышаны на 1 градус — такое назіраецца ўпершыню. Апошні такі цёплы лістапад назіралі ў 2000 г.

Такое незвычайна цёплае для канца восені надвор'е пратрымаецца да пачатку сьнежня. Прыкладна з другога тыдню зімы тэмпература пачне паніжацца да характэрнага для гэтае пары ўзроўню. Пра гэта паведаміла начальніца аддзелу метэаралогічных прагнозаў Белгідрамэцэнtru Надзея Мельчакова. Па яе словах такое цёплае надвор'е хоць і не характэрнае для нашай тэрыторыі, але здараецца ўсё часцей. Нешта падобнае адбывалася ў 2000 годзе, калі дзякуючы цёплай надвор'ю азіміна расла аж да сярэдзіны сьнежня. У гэтым годзе праз халодны і вільготны пачатак восені азіміну пасяялі пазней. Але цяпер гэта й да лепшага, бо зь вяртаньнем цяпла вэгетацыя аднавілася. То праз тое спазьненне расьліны не перарастуць лішне. Рэзкага пахаладаньня не прагназуецца, таму азіміна пасьпее прайсьці працэс загартоўкі.

Што можна дарабіць у садзе, карыстаючыся рэштаю цёплых дзянькоў? Да самага пачатку зімы можна садзіць дрэвы і кусты (акрамя костачкавых ды іншых цеплалюбівых расьлінаў). Пад пладовымі дрэвамі трэба прыбраць апалае лісьце, ачысьціць ствалы дрэваў ад хворай кары, зрэзаць задохлыя ды паламаныя галінкі. Вельмі

важна добра паліць дрэвы, бо цягам зімы яны губляюць шмат вільгаці, асабліва ў моцныя маразы. Паліваць трэба ў баразну, пракапаную на адзін штых рыдлёўкі на адлегласьці даўжыні галінаў. Пры гэтым дрэвы варта падкарміць. Цяпер і ў вясковых крамах прадаюць збялянсаваныя для рознаўзроставаў дрэваў угнаенні. Каб не нашкодзілі зайцы, мусова абвязаць шчэпы яловымі лапкамі ці рубэройдам. Гэта заадно зьберажэ іх і ад моцнага марозу. Добры сродак ад марозу — фарбаваньне ствалоў белай фарбай. У адмысловых крамах прадаецца фарба з дамешкам меднага купарвасу, што засьцерагае дрэва ад шматлікіх хваробаў. Можна пабяліць па-старому — сумесьсю вапны, гліны і каравяку, дадаўшы туды трошкі купарвасу (на ядро вады бяруць 2 кг вапны, 1 кг гліны, 2 кг каравяку і 200—300 гр купарвасу). Фарбаваць варта да надыходу халадоў.

Аматарам ружаў таксама варта паклапаціцца пра сваіх прыгажуняў. Як толькі холад трошкі схопіць зямлю, карані кветак трэба ўцяпліць. Для гэтага можна выкарыстаць торф. Стволік варта абвязаць тканінай, хто прапускае паветра, а таксама лапкі елкі. У гэты ж час можна пасадзіць туюльпаны, нарцысы, касачы. А васьць цыбуліны гладыёлусаў і вяргіняў канечне выкапаць, прасушыць і змясьціць на зіму ў халаднаватым месцы.

Сямён Печанко

КАЛЯНДАР

Сьнежань

1 — 75 гадоў з дня нараджэньня заслужанага архітэктара Беларусі Валянціна Малышава (1931).

3 — 50 гадоў з дня нараджэньня піяністкі Ірыны Шумілінай (1956).

10 — Дзень правоў чалавека.

15 — Ханука ў юдэяў.

19 — 100 гадоў з дня нараджэньня дырыжора, піяніста, кампазытара Мікалая Клаўса (1906—2001).

23 — 175 гадоў таму (1831) загінула Эмілія Плятэр.

25 — Божае нараджэньне ў каталікоў.

27 — 75 гадоў з дня нараджэньня графіка Юр'я Карачуна (1931—1997).

27 — 50 гадоў з дня нараджэньня мовазнаўца Аляксандра Рогалева (1956).

29 — 50 гадоў з дня нараджэньня менскага рэжысэра тэатру лялек Мікалая Андрэева (1956).

Двойчы «Наша Ніва»

У Менску адбыліся два ўрачыстыя сходы ў гонар 100-годзьдзя «Нашай Нівы» за адзін вечар. На іх было абвешчана пра будучую зьмену рэдактара газэты: замест Андрэя Дынька на гэтую пасаду прыходзіць Андрэй Скурко.

Пазбавіўшы Рэдакцыю «Нашай Нівы» магчымасьці правесці сустрэчу з чытачамі ў прыдатнай залі, менскія ўлады дамагліся адваротнага: дзвюх нашаніўскіх імпрэзаў замест адной. Абедаўе сустрэчы з чытачамі, якія прайшлі 23 лістапада ў невяліччай залі Ўправы БНФ ў Менску, не дублявалі, але дапаўнялі адна адну. Нават Лявон Вольскі пазьбягаў паўтарэньня ў выбары песень. Публіка таксама рознілася: калі а 17-й палова залі складалася зь людзей сярэдняга веку, дык імпрэза а 19-й была спрэс моладзевай. Агулам на абедзвье сустрэчы прыйшло за 300 чалавек — болей заля папросту не зьмяшчала.

Прамоўцы апынуліся ня перад публікай, а ў яе гушчы.

Веў праграму мастацтвазнаўца Сяргей Харэўскі, адзіны чалавек, які працуе ў «Нашай Ніве» ад 1991 году.

Пасьля яго слова ўзяў Андрэй Дынько. Ён апісаў сучасны стан газэты. Ніколі газэта ня мела столькі падпісчыкаў і чытачоў, як сёньня, сказаў ён. Ніколі, дзякуючы Інтэрнэту, яе аўдыторыя не расла так імкліва. Сп. Дынько таксама выказаўся на гарачыя тэмы сытуацыі. Ён сказаў — папярэдзіўшы, што не выключае, ягонныя словы будуць масава крытыкавацца, — што беларуская апазыцыя цяпер, у прынцыпе, усё робіць правільна. Галоўнае, каб у яе хапіла сілаў і стойкасьці ня збочыць са свайго шляху. У

гэтым выпадку праз 20 гадоў Беларусь стане яшчэ адной скандынаўскай краінай.

Пасьля рэй вялі найстарэйшы аўтар сёньняшняй «НН» пісьменьнік Валянцін Тарас і наймаладзейшы супрацоўнік Зьміцер Панкавец.

Пасьля прамоваў на сцэну выйшаў Лявон Вольскі. Ён раскажаў, што прастуджаны, але ня можа не засьпяваць. Апошняя Вольскі выканаў песьню «Не загаснуць зоркі ў небе», якую прысутныя пелі стойма, як гімн.

Выступіў пісьменьнік Уладзімер Арлоў, які неаднаразова сарваў мноства ап-

лядысмантаў залі, ён зачытваў урыўкі са сваіх падарожных эсэ, якія цягам доўгіх гадоў друкавала «НН».

Напрыканцы вечарыны Андрэй Дынько згадаў першага рэдактара адноўленай «Нашай Нівы» Сяргея Дубаўца, без прароцкае волі якога ня быў бы магчымы гэты юбілей. Пасьля гэтага заля воплескамі вітала тых людзей, што разносяць штотыдзень газэты і проста ахвяруюць грошы на выхад.

Напачатку другой вечарыны літаратурны краязнаўца Ўладзімер Содаль распавёў пра тое, як прабіваў праз тэлевізійную цензуру перадачу пра старую «Нашу Ніву», не забыўшыся выказаць сымпатыю да адноўленай «НН».

Потым Андрэй Дынько праінфармаваў пра папярэднія і запланаваныя нашаніўскія сустрэчы з чытачамі. Добра, лічыць ён, было распачаць іх у Бэрліне, а скончыць вярта ў Маскве. Паводле ягонных словаў, Нямецчына ды Расея — надзвычай важныя для Беларусі партнэры, і псаваць іх імідж стэрэатыпамі, як тое робяць безадказныя палітыкі, няслупна.

Трымаючы новы нумар «НН», Сяргей Скрабец, былы

палітычны вязень, выйшаў на сцэну. Павольна прамаўляючы па-беларуску, ён ўзрадавана вітаў моладзь, якая дае яму надзею, што дэмакратыя пераможа ў бліжэйшы час. «Я нават думаю, у наступным годзе», — дадаў ён. Скрабец нагадаў пра Аляксандра Казуліна і першым за гэты дзень гукнуў «Жыве Беларусь!».

Між тым праз шэрагі моладзі ўжо прабіваўся вэтэран-нашанівец Зьміцер Бартосік. Скінуўшы скуранку, ён правёў пальцамі па струнах ды завёў сьпеў пра «шалік белы з чырвонаю стужкай», запаліўшы зьнічкі ў вачах цудоўнай паловы залі.

Пасьля гэтага Ўладзімер Арлоў прэзэнтаваў урыўкі са сваіх эсэ для літаратурнай дэгустацыі. Ён асабліва падкрэсьліў тое, што ўпершыню ў жыцці зьявіўся перад публікай у строгім гарнітуры і пры гальштуку — як-ніяк, нагода для выступу сур'езная.

Пісьменьніка зьмянілі маладафронтаўцы, якія ўручылі рэдактару «НН» ганаровы дыплём і прэмію, а Вольскі ня толькі здзіў і акустычны міні-канцэрт, але і прачытаў сваю казку «Пра ўвядзеньне агульнай формы адзеньня». «Які прыпеў сьпяваем?» —

спытаўся ён у залі, нечакана зрабіўшы паўзу падчас выкананьня «Трох чарапах». «Ты не чакай, чаканьне дастала!» — радасна адказалі чытачы, адмовіўшыся сьпяваць пра «сюрпрызаў ня будзе».

У канцы імпрэзы прагучала навіна. Андрэй Дынько сказаў, што мае намер бліжэйшым часам сысьці з пасады галоўнага рэдактара, а ягонае месца мае заняць Андрэй Скурко, чалавек, які пяць гадоў адпрацаваў намесьнікам рэдактара «Нашай Нівы». Сп. Дынько зазначыў, што ня сыдзе з асяродку газэты, а стане рэдактарам сайту nn.by.

**Зьміцер Панкавец,
Алесь Кудрышкі,
Фота АК, Юрася
Дзядзінкіна**

Выступае Сяргей Скрабец.

«Рэпартэры бязь межаў» у абарону «Нашай Нівы»

Міжнародная арганізацыя «Рэпартэры бязь межаў» асудзіла чарговыя спробы ўладаў зачыніць незалежную беларускамоўную газэту «Наша Ніва». У заяве адзначаецца, што на гэты раз «улады выкарыстоўваюць той факт, што ў газэты адсутнічаюць службовыя памяшканьні». Міжнародная журналісткая арганізацыя нагадвае, што за тыдзень да 100-гадовага юбілею выхаду першага нумару газэты Міністэрства інфармацыі Беларусі вынесла газэце папярэджаньне. «Газэта «Наша ніва», пачынаючы з красавіка 2006 году, заключала чатыры кантракты на арэнду памяшканьняў, — гаворыцца ў заяве «Рэпартэраў бязь межаў». — Але кожны кантракт быў затым ануляваны пад ціскам уладаў».

Ад імя калектыву газэты «Салідарнасць» і Беларускай асацыяцыі журналістаў «Нашу Ніву» павіншаваў Аляксандар Старыкевіч, які падараваў Рэдакцыі шыкоўны букет.

Многа хто з моладзі бачыў Зьмітра Бартосіка ўпершыню.

Дзеткі для газэткаі

Малеча віншуе «НН» з Днём народзінаў.

Адзін з наведнікаў рагатаў, іншы румзаў, нехта залез на стол, хтосьці перапэчкаўся фарбай — у такой творчай атмасфэры прайшла ў нядзелю 26 лістапада чарговая імпрэза, прысьвечаная 100-годзьдзю «Нашай Нівы». Гэтым разам зь юбілеем газэту віншавалі яе наймалодшыя чытачы. У моладзевым цэнтры пры касцёле Сьв. Яна Хрысьціцеля ў менскім раёне Серабранка сабраліся беларускамоўныя бацькі, згуртаваныя вакол дзіцячага інтэрнэт-парталу «Нашыя дзеткі» (<http://www.dzietki.org>).

Паўтара тузіна малых вадзілі карагоды, частавалі Капітана Танаку тортам ды сьпявалі радзінную песеньку. Акрамя гэтага яны ўрачыста перадалі журналістам самаробны постэр з абрысамі сваіх далонек, абведзеных флямастэрамі, ды з такім вершыкам:

Мы малюем шчыра, проста,
Дорым вам «руку сяброўства».
Не глядзіце, што малыя:
Во далоні ўжо якія!
Падростаем мы, і самі
Хутка станем чытачамі!

Кульмінацыйнай вечара сталася прэзэнтацыя мультфільму «Наша Плястыліндэя» (па шматлікіх ды надта гучных патрабаваньнях глядачоў прэм'еру давалася паўтарыць разы чатыры), а таксама майстар-кляса па ляпленні Капітана Танакі з плястыліну. У выніку насельніцтва плястылінавай краіны пабольшала на два дзясяткі рознакаляровых жыхароў.

Імпрэза давала, што з дапамогай сваёй дзіцячай старонкі «Нашай Ніве» ўдалося прыцягнуць да сябе новае кола надзвычай патрабавальных чытачоў: прывабіць малечу штотыдзень заглядаць у чорна-белую газэту ня так і проста. Цяпер жа дзеткі ня толькі чытаюць, але і самі ствараюць «Нашу Ніву»: у чарговым выпуску «Плястыліндэя» водзяць карагоды новыя жыхары плястылінавай краіны, зробленыя рукамі нашых маленькіх чытачоў.

Алесь Кудрыцкі, фота аўтара.

Прыгоды N.R.M. у Славакіі

Гурт N.R.M. нядаўна вярнуўся са Славакіі, дзе адыграў канцэрт на плошчы ў цэнтры Братыславы. Акцыя была прымеркаваная да 17-х угодкаў незалежнасьці краіны. Сцэна была ўсталяваная проста сярод скульптурнага комплексу, прысьвечанага падзеям Другой сусьветнай вайны. Апроч беларускіх музыкаў у канцэрце ўзяла ўдзел пані Кубішова з Чэхіі, якая пасья падзеяў 68-га году за актыўную грамадзкую пазыцыю была пазбаўленая права займацца сьпеўнай творчасцю аж да 1989-га. Яшчэ на канцэрце граў малады славацкі гурт «Пара».

Лявон Вольскі піша пра паездку N.R.M. у сталіцу Славацкай Рэспублікі.

Па-першае, гэта было вельмі далёкае падарожжа — толькі ў адзін бок мы праехалі 1300 кілямэтраў. Прычым, ехалі зусім не па хуткаснай магістралі, а апошнія некалькі соцень кілямэтраў, наогул, — па горных пакручастых дарогах. Зрэшты, там вельмі прыгожыя краявіды, усе глядзелі на горныя рэчкі, мястэчкі, касцёлы, так што й не заўважылі, як прыехалі.

Ад Братыславы да Вены — каля 60-ці кілямэтраў, да Будапэшту — 150. Прага таксама недалёка. Вельмі хацелася ўсё гэта наведаць, але не выпадала. Таму мы напросту пахадзілі па старым горадзе, папілі смачнага чэскага й славацкага піва, пашпацыравалі па беразе Дунаю,

паглядзелі ў гатэлі мясцовыя тэлеканалы (славацкая мова, на дзіва, зразумелая для беларусаў!) і мусілі ехаць дадому.

Зь непрыемнага — на кожнай мяжы — Беларусі з Польшчай, Польшчы з Чэхіяй і Чэхіі са Славакіяй мы стаялі каля гадзіны. Нават калі не было чэргаў. Па-межнікі тлумачылі: вы зь Беларусі, таму, даруйце, нам трэба ўсіх перапісаць, занесьці дадзеныя ў кампутар і г.д. Такі цяперашні парадак. З прыемнага — піва ў чэскім супермаркэце («Lidl») каштуе на нашыя грошы каля 300 рублёў.

На адваротным шляху праглядзелі «Востраў» Лунгіна і некалькі дзясяткаў сэрыяў бясконцае эпапэі X-FILES.

Калі ўжо мы будзем у Беларусі граць на ўгодках незалежнасьці?

Паводле «Тузінку Гітоў»

Океан Ельзи: «Касіў Ясь канюшыну!..»

Чаму другім пасья Менску месцам выступу слынай украінскай мэйнстрым-каманды сёлета стаў менавіта Гомель, цікавіла многіх. «Прынамсі, знайшлося годнае прымяненне нядаўна збудаванаму навіоткаму лядоваму палацу ў слаўным горадзе над Сажом», — падумаў я, і мы зазьбіраліся ў дарогу. Упяцёх апынуліся, нібы ў казцы, на галоўным праспэктэ неўміручага Леніна. Ленін тут усё яшчэ жывы і сям-там нават жывейшы за некаторых жывых. Дарэмна мы заходзілі ў сувэнірныя крамкі (поўныя цішотак з Ільлічом) папытацца, дзе знаходзіцца Палац Румянцавых-Паскевічаў — галоўная славацкая горада. Тамака пра такі й знаць ня ведалі.

Урэшце адшукалі самі. Апартаменты падноўленыя да непрыстойнага (от бы князёве пазабавіліся, пабачыўшы ў сваіх пакоях кандыцыянэры й партрэты спадара Грамыкі на ўсю сцяну!). Заўважыўшы ў адным з пакояў рарытэтны нумар маскоўскага часопісу за 1975 г. з загадкавым кодам, мусібыць, самаідэнтэгчынасьці беларусаў у загатоўку «Корні русской ориентации армянского народа», мы ледзь стрымлівалі сьмяшынкі, каб не падацца

нявыхаванымі блэзньерамі супрацоўніцам музэю, якія да прадстаўнікоў «менскіх інстытутаў» ставіліся чамусь вельмі паважна. Хуценька даведаўшыся, што Кірыла Тураўскі быў «епископ и старорусский писатель» і аніяк не інакш, вырашылі больш не псаваць уражаньняў ад пагожага ветлага дня ў садова-парковым ансамблі на беразе Сажа й накіраваліся наўпрост да Лядовага палацу, дзе з украінскімі музыкамі прабылі ад саўнд-чэку да апошняга поціску рук на разьвітаньне.

Канцэрт быў апасродкаваны на беларускія рэаліі. Калі на сцэне запанавала вясновая тэматыка — выконваліся песьні «Майже весна» й «Ото була весна», — эльзаўцы,

заміж прайгрышу апошняй песьні, зьнячэўку выпалілі ладны кавалак «Касіў Ясь канюшыну» па-беларуску!!! За што й атрымалі пасья канцэрту ў падарунак дыск «Сьвяты Вечар» з гітамі ўжо новага пакаленьня.

Пасья канцэрту змораных музыкаў чакаў невялічкі брыфінг для журналістаў. Лідэр «ОЕ» ані не шкадуе пра свой удзел у падзеях Майдану, калі ў першыя дні стаяў ля дзьвярэй Кіеўскага дзяржуніверсытэту й заклікаў студэнтаў ісьці не на лекцыі, а вырашаць лёс краіны на плошчу. «І калі б заўтра спатрэбілася, не вагаючыся зрабіў бы тое самае...» А самым вялікім мінусам рэвалюцыі Вакарчук назваў тое, што яна была неабходная.

«Хацелася ўсё ж, каб наша краіна пераадолела цяжкасьці свайго гістарычнага разьвіцьця якім-небудзь іншым шляхам, але як што ў нас не было іншага выйсьця, я лічу, мы зрабілі слушны выбар, чым не зрабіць нікага». І, нямала павесяліўшы прысутных сваёй дасьціпнасьцю, лідэр «Океану» скончыў гэтую тэму: «Я перафразую аднаго вашага друга: МЫ ВЕРЫМ У БЕЛАРУСЬ!!!»

«Океан Ельзи» паабяцаў налета прыехаць у Беларусь зноў — адразу пасья таго, як увесну выйдзе новы альбом. Напасьледак шчэ разу цалкам сур'ёзна пажадаўшы нам не здавацца бяз бою і верыць у перамогу, украінцы адправіліся ў Днепрапятроўск абсалютна не пакінуўшы па-за сабою дваістага ўражаньня. Нават зоркі шоў-бизнесу не перастаюць быць сумленнымі грамадзянамі свае краіны й дбальмі рупліўцамі на ніве роднай культуры.

Алесь Квіткавіч, фота Насты Грэскай, Гомель — Менск

Сьвятаслаў Вакарчук не шкадуе пра ўдзел у падзеях Майдану. На фота: музыка дорыць кветкі міліцыянтам падчас украінскае рэвалюцыі.

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Разьвітальны фільм Робэрта Олтмэна

Кампаньёны (Prairie Home Companion).

ЗША, 2005, каляровы, 100 хв.

Жанр: драма.

Адзнака: 6,5 (з 10).

Карціна «Кампаньёны», якая дэманструецца на нашых экранах, стала апошнім фільмам кінаклясыка Робэрта Олтмэна, які днямі памёр. Олтмэн праславіўся трагікамічным гратэскам «Перасоўны ваенна-палявы шпіталь», сацыяльна-крытычным «Нэшвілам» і жорсткаю апрацоўкаю вэстэрну «Маккэйб і місіс Мілер». З апошніх твораў Олтмэна — «Гатовае адзеньне» пра высокую моду і «Гулец» пра

норавы Галівуду.

Олтмэнаўскі стыль адмысловы. Гэта трапныя скрыжаваныя дыялёгі, атмасфэра бурлеску і праўды, сацыяльная крытыка і вышталцованая акторская гульня. Найлепшыя зоркі біліся за права працаваць з Робэртам Олтмэнам і часам здымаліся ў ягоных аўтарскіх драмах за сымбалічныя грошы.

У карціне «Кампаньёны» — Ёудзі Гарэлсан і Мэрыл Стрып, Томі Лі Джонз і Гарысан Кейлар. Фільм мае ўсе прыкметы олтмэнаўскага стылю. 50-я гады. Апошняя радыёшоў. Актары выкладаюцца напоўніцу, а за кулісамі віруе жыццё...

Каўбоі-сьпывакі зь непры-

стойнымі кішанямі, дзяўчына, якая баіцца выступаць на сцэне, і нават прывід, які не жадае дараваць радыёжар-

таў. Усё зьмяшалася на гэтай сцэне: настальгія, жыццё, сьмерць. Гэта «Вішнёвы сад» па-амэрыканску і балючае разьвітаньне Робэрта Олтмэна.

Андрэй Расінскі

ВАРТА ПАГЛЯДЗЕЦЬ

Субота, 2 снежня

«Лад», 18.00

«Фантамас».

Францыя—Італія, 1964, рэж. Андрэ Юнэбэль.

Прыгоды.

Бліскучая экранізацыя забытых коміксаў пра Фантамаса. Падарунак дарослым і дзецям. Эксцэнтрычны камісар Жуу (Люі дэ Фюнас) і журналіст Фандор (Жан Марэ) спрабуюць схаліць геніяльнага злачынцу — Фантамаса, які зьмяняе абліччы, як пальчаткі, і якому слугуе тэхніка. У ролі няўлоўнага Фантамаса зь фірмовым «Ха-ха-ха!» таксама Жан Марэ.

БТ, 19.10

«Суфлёр».

Францыя, 2005, рэж. Піём Піксі.

Рамантычная камэдыя.

Просьценькая гісторыя пра пакуты сарамлівага закаханага. Фэлікс працуе суфлёрам у тэатры й зусім не прыстасаваны для рэальнага жыцця. Каб спакусіць жанчыну, ён піша сам для сябе рэплікі — у ампліа донжуана. На прынаду трапляецца Кляра, якая вырашае павячэраць з «нахабным» героем. І што цяпер рабіць з прыдуманай маскай?

СТВ, 20.20

«Гоншчык».

ЗША—Канада—Аўстралія, 2000, рэж. Рэні Харлін.

Спартовая драма.

Узыходнай зорцы аўтагонак Джымі Блаю бракуе досведу. Настаўнікам Джымі становіцца былы чэмпіён Джо Тэнт. Для Тэнта гэта ня толькі шанец зрабіць юнака каралём арэны, але ізноў даказаць сваю прафэсійную годнасьць.

Рэні Харлін — прафэсійны камэрцыйны аўтар, у творчасці якога амаль не бывае асечак. Адмысловыя эфекты (на стварэньне аднаго зь іх пайшло два месяцы) зробленыя вельмі старанна.

У ролях: Сьльвэстар Сталонэ, Тіль Швайгер.

АНТ, 23.20

«Карты, грошы, дзьве рулі».

Вялікабрытанія, 1998, рэж. Гай Рычы.

Крымінальная камэдыя—трымценьнік.

Чатыры абібокі назапасілі грошы і ўшчэнт прайграліся бандзюгану—махляру. Бандыт зь пашчотнай мянушкай Гары—Сякера даў тыдзень, каб вярнуць пазыкі, інакш герою штодзень будуць адсякаць па пальцу. І тады сябры вырашылі абраваць «батанікаў», які гату-

юць марыхуану для мясцовага наркабарона...

Хуліганскае завадное кіно тэрэнтаўскага разьліву, якое само стала папулярным і прынесла славу Гаю Рычы.

СТВ, 00.05

«Я не баюся».

Італія—Гішпанія—Вялікабрытанія, 2001, рэж. Габрыэле Сальваторэс.

Псыхалягічны трымценьнік.

Італія 70-х. Вясковая ідылія. Але аднойчы 9-гадовы Мікеле знаходзіць хованку са страшнай і яшчэ жывой пачварай. Гэта зьянявечаны й скрадзены калісьці хлопчык. І самае страшнае, што выкрадальнікі дзіцяці — сваякі Мікеле. З гэтага моманту герой пастаўлены перад выбарам. Калі вакол пануе лютасьць, няпроста сказаць «Я не баюся» — але чалавечнасьць гэтага вымагае.

Прызны «Давід» за лепшае апэратарскае майстэрства й рэжысуру. Намінацыя на «Залатога мядзьведзя» Бэрлінскага кінафэсту.

Нядзеля, 3 снежня

«Лад», 19.50

«Мадэльяні».

ЗША—Францыя—

Нямеччына—

Вялікабрытанія—Румынія,

2004, рэж. Майкл Дэйвіс.

Біяграфічная драма.

Парыж, 1919 год. Мастак Мадэльяні жабруе, але ведае моц свайго таленту. Герой кідае выклік Пікасо, які добра пачуваецца на маёмасным і мастацкім алімпіе...

Атмасфэрычная пранізьлівая драма пра аднаго з найцікавейшых твораў XX стагодзьдзя. У ролі Мадэльяні — Эндзі Гарсія.

БТ, 22.25

«Кроў і віно».

ЗША—Вялікабрытанія, 1996, рэж. Боб Рафэлсан.

Крымінальная драма.

Гандляр віном Алекс Гейтс разам з прыцэлем крадзе дьяманты. Ды толькі пасынак Алекса ўцякае разам з дьямантамі...

Галоўная прынада карціны — Джэк Нікалсан у ролі гандляра Алекса.

НТВ, 23.15

«Кава і цыгарэты».

ЗША—Японія—Італія, 2003, рэж. Джым Джармуш.

Драма.

Чорна-белыя стылёвыя навэлі, аб'яднаныя кавай, цыгарэтамі, зоркавым складам і адмысловай іроніяй Джыма Джармуша.

Андрэй Расінскі

Каб штотыдзень атрымліваць газету, дасылайце адрасы і прыватныя ахвяраваньні

Каб гарантавана чытаць «Нашу Ніву» цяпер, калі «Саюздрукам» і «Белпошце» забаронена распаўсюджваць газету:

- 1) Просім усіх ахвотных чытаць газету **паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і тэлефоны. Гэта можна зрабіць па тэлефоне, факсам, праз пошту ці электронную пошту.** Тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32 (МТС), (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@tut.by, паштовы адрас: а/с 537, 220050 Менск.
- 2) Просім кожную сям'ю чытачоў **пералічваць на рахунак газеты ахвяраваньне з разьліку 6 000 рублёў на месяц.** Гэтага будзе досыць для выхаду і дастаўкі газеты. **У блянку банкаўскага паведамленьня ці паштовага пераказу, калі ласка, дакладна і разборліва пазначайце адрас, у тым ліку індэкс і код пад'езду.** Тыя, хто перакажа 18 000 рублёў за раз, забясьпечыць выхад газеты на тры месяцы. Хто ж мае магчымасьць пераказаць 36 000 рублёў, зможа чытаць «НН» паўтуду.

Дзякуй

Г.К., Александру Б., Л.Г., Надзеі М., Сямёну В., Уладзімеру В. з Горадні.

Юр'ю Г. са Сьвіслацкага раёну.

Александру М. з Кобрына.
Алене Х. з Наваполацку.

Сяргею Ц. з Лепельскага раёну.

В.П. з Мядзельскага раёну.

Ігару С. з Валожынскага раёну.

Зьмітру К. з Мастоўскага раёну.

Т.Я. з Маладэчна.

Анатолію Б. з Магілёва.

Алене М. з Бярозаўскага раёну.

Міхаілу Т. са Слуцкага раёну.

Дзянісу К. з Гомелю.

М.К., І.Ц. з Жыткавіцкага раёну.

А.П. зь Берасьця.

Мікалаю В. з Пружанскага раёну.

Юр'ю Б. з Бабруйска.

А.С., Вадзіму М., А.Л.,

Уладзімеру К., Але Г., З.С.,

Максіму К., В.Ш., А.Л., Т.В.,

Івану У., Н.А., Алегу А.,

А.М., Міхаілу Б., Леаніду Г.,

Віктару В., Н.З., Александру П.,

Анатолію Г., Мікалаю У.,

Івану К., Л.Ф., Аляксею Ш.,

Паўлу Я., У.А., В.К.,

Эдуарду К., Сьвятлане Д.,

Вячаславу С., Юр'ю М.,

Але С., Д.К., Л.В., Т.П., А.Б.

зь Менску.

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ	Фонд выданьня газеты «Наша Ніва», УНП 101 115 521	
	МГД ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Менск, код 764	
	Рахунак атрымальніка 3015 212 000 012	Асабовы рахунак
	(прозьвішча, імя, імя па бацьку, адрас)	
	Від аплаты	Дата
	Ахвяраваньне	Сума
Касір	Агулам	
КВІТАНЦЫЯ	Фонд выданьня газеты «Наша Ніва», УНП 101 115 521	
	МГД ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Менск, код 764	
	Рахунак атрымальніка 3015 212 000 012	Асабовы рахунак
	(прозьвішча, імя, імя па бацьку, адрас)	
	Від аплаты	Дата
	Ахвяраваньне	Сума
Касір	Агулам	
	М.П.	

На які рахунак пералічаць грошы?

Ахвяраваньне можна перавесці ў любым аддзяленьні банку, на любой пошце. Улічыце, што пры пераказваньні грошай паштовым пераводам пошта спаганяе дадаткова 3%, а пры пераводзе грошай празь «Беларусбанк» працэнту не бяруць. На банкаўскай квітанцыі ў графе «Від плацяжа» трэба пазначыць: «Ахвяраваньне». У графе: «Атрымальнік плацяжа» трэба пісаць: «Фонд выданьня газеты «Наша Ніва», УНП 101 115 521». У графе «Найменаваньне банку» трэба пісаць: «МГД ААТ «Белінвестбанк», вул.Калектарная, 11, Мінск, код 764». У графе «Рахунак атрымальніка» 3015 212 000 012. Пры перасылцы грошай па пошце тое самае трэба пісаць у рубрыках «Каму» і «Куды».

**...дэкрэт аб
нядбайных бацьках
пасьядоўна
праводзіўся ў
жыцьцё.**

— А цябе за што на «хімію»?

— Камісія па справах непаўналетніх так вырашала: калі я Бацька, то ўсе быццам мае дзеці. А раз сярод іх мільён алькашоў і сто тысяч наркаманаў, то відавочна я не выконваю сваіх бацькоўскіх абавязкаў. Дзетак забралі, а мяне — на прымусовую працу.

**...пратэ́кцыяні́ская
паліты́ка
працягвалася.**

— Раптам пасярод лесу
Чырвонакаптурка сустрэла
шэрага ваўка.

— Бабуся, ну, «шэрыя
мабільнікі» я яшчэ разумею, а
нашто ваўкам патрэбная
акцызная марка?

**...расейскія кандытэры хацелі
прайсцьці на беларускі рынак.**

— Не пускаюць нашы цукеркі праз аднолькавыя назвы прадукцыі. Кажуць, у іх ужо ёсьць «Мишка на Севере». Хвілінку. Дайце мне аддзел маркіроўкі. Калі ласка, перакладзіце ўсе надпісы на фанціках на беларускую. Быў «Мишка на Севере», будзе «Мядзьведзік на Поўначы». І глядзіце, каб нікай там наркамаўкі. Выключна клясычны правапіс!

Сабачыя гісторыі

У аднаго Сабакі сын займаўся бізнэсам. Гражданаў таксама хацелася разбагацець, і ён паслаў тэлеграму Абрамовічу на Чукотку: «Я ўжо выраў і хачу пітацца чалавечаскімі яйцамі, а мне ўсе даюць бананы...»

Адзін Сабакі ня мог жыць без Інтэрнэту. Гражданаў жыў бяз жонкі, і яму па начох мроіліся дзікія абізыяны, якія захапілі ўладу на сьвінафэрме «Красная сьвінаматка».

Адзін Сабакі аб'явіў: «Асьцярожна, дзьверы адчыняюцца...» Гражданаў, пачуўшы гэта, ускрыкнуў: «А ў мяне ў газавай пліце памёр таракаша, які ўсю сваю засядацельную жыцьню чакаў, пакуль я яго выпушчу іграць на патэльні ў хакей...»

Адзін Сабакі трапіў у каналізацыю. А там Гражданаў: «У маёй падводнай лодцы няма стоп-крану, таму вам давядзецца пітацца катлетамі на ўзлётнай паласе мухі прэ-прэ...»

Адзін Сабакі сабраў прэс-канфэрэнцыю для Гражданаў. Гражданаў доўга цікавілі сабачым жыцьцём, а самы цікаўны запытаўся: «А пачом у вас апілка для аздарэньня піларамы?»

ПАШТОВАЯ СКРЫНКА

Анатолі А. зь Менску. Вы ганіце «Сабачыя гісторыі», а іншым чытачам яны падабаюцца, таму спыняць іх ня будзем.

Н.М-ай зь Менску. Выдаць нумар газэты для бясплатнай раздачы не мяркуем. З розных прычынаў. Найперш дзеля таго, што атрыманыя спонсарскія грошы на гэта зьменшыла б незалежнасьць газэты. Рабіць газэту дорага каштуе.

Яначы Л. зь Менску. Верш не для друку.

Сьвятлане Р. зь Менску. Тэорыі Гумілёва пэўданавуковыя. Ня варта на іх грунтавацца.

А ты падпішыся!

Каб рэгулярна атрымліваць «Нашу Ніву»,

проста паведаміце ў Рэдакцыю свой адрас. Адначасова Рэдакцыя зьвяртаецца з просьбай ахвяраваць на выданьне. Дэтэлі — старонка 30.

12

сьнежня

Вялікі канцэрт

«Бэніфэст»
Анемпадыстава

19.00

Клуб «Юла»
(вул.Сурганова, 26)

Удзел бяруць:
Народны альбом,
Apple Tea, Кася
Камоцкая, Зьміцер
Вайцюшкевіч, IQ48.

Даведкі па т.: 689-40-48, 778-82-77.

ЮЛІЯ ДАРАШКЕВІЧ

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ЗНАЁМСТВЫ

Хлопец 28 гадоў пазнаёміцца зь беларускай дзяўчынай для сур'ёзных адносінаў. Т. 373-23-74, хатні 220-87-93, Сяргей

ВІТАНЬНІ

Усіх чытачоў і Рэдакцыю «Нашай Нівы» віншую з 86-мі ўгодкамі Слуцкага збройнага чыну! Вечная слава героям! Усяляў Церашковіч

КАНТАКТЫ

Твой сыяг — бел-чырвоная-белы! Твая мова — беларуская! Твой гімн — «Магутны Божа»! Тады Беларусь чакае ЦЯБЕ!
www.mfront.net

Шукаем аматараў караоке для кансультацыі. Т.: 649-08-88, pesni2006@tut.by

МАБІЛА

Набуду нядорага патрыманую мабільку бяз наваротаў, каб працавала. Т.: 8-029-174-98-91

ПРАЦА

Невялікая праца для перакладчыка з ангельскай (разумьне багаслоўскага дыскурсу неабходнае). website@jamesalison.co.uk
Яксна выканаю пісьмовыя працы па беларускай гісторыі, літаратуры, мове. Зьвяртацца загадзя пасьля 17-й. Т.: 017-235-18-72, Юрась

ПАДАРОЖЖА

Зьміцер Касьпяровіч запрашае ў сяброўскае падарожжа 17 сьнежня (нядзеля) па маршруце: Менск—Крывічы—Будслаў—Княгінін—Касьцяневічы—Куранец—Вязынь—Краснае—Менск. 23—24 сьнежня: Вільня—Коўна—Рушышкі. Т.: 292-54-58, 622-57-20, 110-19-28, 509-12-16

МУЗЫКА

Новыя альбомы Віктара Шалкевіча «Гарадзец прыляліся ў Менску», «Чырвоным па белым», «Мясцовы час», Сяргук Сокалаў—Воюш. Данчык «Мы ішчэ сустрачымся», кніга «222 альбомы беларускага року і ня толькі» і інш. Лістуйце на pesni2006@tut.by, а таксама зьвяртайцеся да незалежных распаўсюднікаў

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМІ

Маладэчна. Бацькам маладэчанскіх сэмінарыстаў, выгнаных за забастоўку, дырэктар сэмінарыі Цьвірка—Гадыцкі паслаў паперу, у якой просіць бацькоў падаваць прашэньне, каб прынялі зноў у сэмінарыю дзяцей іх, і абяцэ прыняць. Некаторыя бацькі, не папытаўшыся ў сыноў сваіх, падалі Гадыцкаму прашэньні; але як сыны пачулі гэта, то патрэбавалі прашэньні аддаць ім назад, і гэтак Гадыцкі астаўся з носам.

Сакерка

«Наша Ніва». №2. 1906.

Наша Ніва

незалежная газэта

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),

Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,

У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Наста Бакшанская

галоўны рэдактар Андрэй Дынько

фотарэдактар Арцём Лява

нам.галоўнага рэдактара Андрэй Скурко

мастацкі рэдактар Сяргей Харэўскі

выдавец і заснавальнік Міясцовы фонд выданьня газэты «Наша Ніва»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Менск, а/с 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НИВА. Ссылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 12 палос фарматам А2, 6 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Менск, пр. Ф.Скарыны, 79. Рэдакцыя ня нясе адказнасці за зьмест рэкламных абвестак. Кошт свабодны. Пасьведчаньне аб рэгістрацыі прыядычнага выданьня №581 ад 4 ліпеня 2002 г., выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220030, г. Менск, вул. Калектарная, 20а-112. Р/р 3015212000012 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Менск, код 764.

Наклад 2671. Газэта выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00 29.07.2006.

Замова № 6653.

Рэдакцыйны адрас: Калектарная, 20а-112.